

Közvetítés a kiadóhoz

SZUBOTICA
MAJ JOVIN TRG 3Telefonok
Kiadóhivatal 2-33
Közvetítés 6-10, 8-8

NAPILÓ

Előfizetés a kiadóhoz
negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinár
Regisztrált
minden nap, hétfő és
csomagtól napokon is

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. MÁRCIUS 15.

74. SZÁM

PÉNTEK

A nők és a házasság

A beogradi sajtóban élénk vita folyik a házasság intézményéről a kormánynak azzal a tervével kapcsolatban, hogy a házassági jogot az egész országban egységesen szabályozza. Jogászok, papok és a különböző társadalmi szervezetek vezetői szólnak hozzá a kérdéshez s a széles mederben hőmpölygő polemikából megállapítható, hogy a férfiak, az egyházi tényezők kivételével, mind a polgári házasságkötést kívánják, míg a nők ragaszkodnak a válás lehetőségeit csökkentő egyházi házassághoz.

A gondolkodásnak az az ellentétessége, amelyvel a férfi és a nő a házasságot megítéli, rendkívül jellemző az erősebb és a gyöngébb nem szociális harcára. A férfi a házasságkötést olyan családalapítási szerződésnek fogja fel, amely mindkét félre az egész életen át érvényes kötelezettségeket ró, de ragaszkodik ahhoz, hogy a szerződésbontó okok és törvényes következményeik megállapítására a rendes polgári igazságszolgáltatás legyen illetékes, mert a maga szabadságát csak úgy látja megnyugtató módon biztosítva. Ezzel szemben a nő ösztönösen kitart a házasság az égben kötöttnek elve mellett és jogi inferioritásának ellensúlyát a házasság felbonthatatlanságában keresi. A nő úgy érzi, hogy az anyaság mártírúrnak a kétoldalú szerződésnek aránytalanul nagyobb terhet viseli, mint a férfi, olyan terhet, amely alól a szerződés felbontása sem mentesíti és épen ezért sokkal szívesebben bízza érdekei védelmét a házasságot szentesítőnek nyilvánító egyházra, mint az objektív igazság szempontjai szerint ítélkező bíróságra.

Érdekes, hogy a nőnek ez a mentalitása teljesen független az egyenjogúságért folytatott küzdelem eredményeitől. A patriarchális időkben, amikor a nő fejevertelenül volt kiszolgáltatva a férfinak, a házasság fölött örökös vallás misztikus presztízse volt az a fők, amely az erősebbik nem önkényének határt szabott. Amint a nő felszabadult rabszolgahelyzetéből és az emancipáció vívmányai megöröklődtek, a házasságra nézve is realisabb mérlegelés nyomult előtérbe és kialakult a polgári házasság intézménye, amely a házastársak jogviszonyával összefüggő problémákat a földi igazságszolgáltatás hatáskörébe utalja. A Franciaországból elindult házassági jogi reform logikus folyománya a nő életberendezkedésében beállott változásnak. Ha a nő egyenrangú a férfival, ha minden életpályára méltónak és erősnek érzi magát, ha a családfenntartás gondjait részben vagy egészben a maga számára követeli, ha nem akarja, hogy a háztartás alárendelt szerepére szorítsák, akkor hitvesi társi mivoltában sines szüksége a polgári törvényeken túlmenő gyámolításra.

Az egyház részéről természetes, hogy állást foglal magasabb funkcióinak szűkítése ellen és ellentét minden olyan törekvésnek, amely az ő lelki befolyását kisebbíti. A családasság régi szemléletétől áthatott nők is érhető és méltányolni való konzervatívizmussal perhorreszkálják azt a házassági jogi rendszert, amely szerint férfi és feleség törvényes uton könnyűszerrel felbontható szerződést kötnek. De a nőemancipáció harcoss tábora önmagára cölöl rá, amikor a házasságot olyan dogmatikusan értelmezi, mintha a nőnek most is csak a főzőkanál és a varrótü volnának a munkaszakjai.

A két szembenálló álláspontot hír szerint olyképpen akarják áthidalni, hogy úgy az egyházi, mint a polgári házasságot fenntartják és a házassulandók szabadon választhatnak a kettő közül. Ez a fakultatív megoldás kétségtelenül a legalkalmasabb a házassági jog minden irányzatot kielégítő rendezésére. Mint a beogradi lapokban folyó eszmecsereből kitűnik, a nők többsége Szerbiában nem tágit az egyházi esketéstől. Amennyiben a fakultatív házasságkötést vezeték be, módjukban lesz a felfogásukhoz képest óvakodni a házasságban kivívott pozíciójuk meggyöngyítésétől. Hiába, a nők mindent elkövetnek az emancipációért és hirdetik, hogy vannak olyan erők, mint a férfiak, de a házasságban nem adják fel azt a kiváltságukat, amit a gyegeségük biztosít nekik.

Spanyolország valamennyi egyetemén kitört a diáksztrájk

Tíz diák vesztette életét a rendőrökkel való összeütközésben

Madridból jelentik: A barcelonai, sevillai, valenziai és murziai egyetemek diákjai csatlakoztak a madridi egyetemi ifjuság által proklamált általános diáksztrájkhoz, úgyhogy

most már Spanyolország valamennyi egyetemén sztrájkban áll a diákság.

A direktórium szerdán este hivatalos kommunikét adott ki, amely szerint a hatóságok mindenütt urai a helyzetnek. A kormány bizonytalan időre beszüntette több katalán lap megjelenését, amelyek nem akarták közölni a diáksztrájkokról kiadott hivatalos kom-

münikéket. Szerdán ismét rengeteg letartóztatás történt a diáksztrájkok miatt.

A diáksztrájk végrehajtó bizottsága kiáltványt tett közzé, amelyben rendkívül élesen támadja a direktóriumot.

Londoni jelentés szerint a Daily Express madridi táviratot közöl, amely arról számol be, hogy a madridi diákok s a rendőrök összeütközése következtében tíz diák vesztette életét és igen nagy a sebesültek száma. A sebesülteket kórházba szállították.

Szubotica felett fog elrepülni a Zeppelin

A léghajó hetvenöt utassal indul Afrikába

Beogradból jelentik: Berlinből érkezett jelentés szerint a Zeppelin, amely rövidesen elindul afrikai útjára, hetvenöt személyt visz magával. Az utasok között lesznek Löbe, a német parla-

ment elnöke és a württembergi kormány elnöke is. A Zeppelin Afrikából visszatérve Athén, Szaloniki, Nis, Beograd és Szubotica felett fog elrepülni Bécs felé.

Ausztria új választások küszöbén

A szociáldemokrata-párt népszavazást követel a lakóvédelmi törvény ügyében

Bécsből jelentik: A lakóvédelmi évek óta vitatott problémája, ugylátszik, döntő stádiumba jutott. A szociáldemokrata képviselők szövetsége szerdán este ülést tartott és hosszas vita után elhatározták, hogy felhatalmazzák a parlamenti albizottságba kiküldött delegátusait, hogy folytassák a lakásépítés kiterjesztése érdekében megindított akciót. A szociáldemokrata pártklub megállapította, hogy

a lakóvédelmi törvény módosítása ügyében folytatott tárgyalások teljesen kihatástalanoknak bizonyultak,

ezért a pártklub elérkezettnek látja az időt arra, hogy a néphez forduljon és

a szociáldemokrata párt népszavazást követel a lakóvédelmi törvény ügyében.

A pártklub felszólítja a kormányt, tegye lehetővé a

parlament albizottságban a népszavazásról szóló törvényjavaslat mielőbbi elintézését.

Minthogy a lakóérvajavaslatban a szociáldemokraták ellentállása miatt a kormány képtelen érdemleges döntést hozni, jólinformált osztrák körök úgy vélik, hogy

a közel jövőben fölcsatlják az osztrák nemzetgyűlést és új választásokat irnak ki.

Lehetséges, hogy a választások már májusban meg lesznek. Schürf dr., a nagynémet kereskedelmi miniszter, aki ellenzi a keresztényszocialisták javaslatát, kijelentette, hogy a lakóérvajavaslatban csak a népszavazás, vagy az új választások dönthetnek. A kormánykoalíció kebe'én belül nagy az ellentét s a szociáldemokratákon kívül a Landbündlerök is Seipel dr. javaslata ellen nyilatkoznak.

Megkezdte működését a legfelsőbb törvényhozó tanács

A tanács pénteki ülésén az ügyvédtörvényt tárgyalják

Beogradból jelentik: A legfelsőbb törvényhozó tanács csütörtökön délelőtt tíz órakor tartotta meg első ülését. A tanács tagjait még január 31-én nevezte ki a miniszterelnök és a tanács, mint a miniszterelnök tanácsadó testülete szerepel. Feladata, hogy azokat a törvényjavaslatokat, amelyeket az egyes reszortminiszteriumok készítenek, áttanulmányozza és azokról véleményt adjon a miniszterelnöknek.

Csütörtök délelőtt a külügyminiszterium nagytermében tartották meg az első ülést, abban a teremben, ahol a nemzetközi konferenciákat szokták tartani. Az ülésen a tanács valamennyi tagja megjelent kivéve Markovics Bogdán dr. volt pénzügyminisztert, aki külföldön tartózkodik. Délelőtt tíz órától tizenegyig tartott az első ülés és utána Bogdanovics Dusan, az igaz-

ságügyminiszter kabinetjének főnöke a következő kommunikét adta át az újságíróknak:

— A legfelsőbb törvényhozó tanácsot ma délelőtt tíz órakor nyitotta meg Jovanovic Mihajlo elnök. Üdvözölte a tanács tagjait és szerencsét kívánt munkájukhoz. Ismertette a tanács munkamódszerét. A következő ülést pénteken délelőtt tíz órára hívták össze. Napirenden az ügyvédi törvény szerepel.

A törvényhozó tanács elé eddig az ügyvédekről, az államügyészekről és a seriabírósgokról szóló törvényjavaslatokat terjesztették be véleményezés végett. A tanács minden ülésén részt fog venni az illetékes miniszterium referense. Az ügyvédi törvény tárgyalásánál az igazságügyminiszterium részéről dr. Eisner Bertold osztályfőnök vesz részt.

Külön hitközséget követelnek a tornyospusztai katolikusok

A szentai katolikus hitközség főtanácsának ülése

Szentáról jelentik: A tornyospusztai katolikus hívők körében már régebben mozgalom indult azzal a céllal, hogy elszakadjanak a szentai hitközségtől és önálló hitközséget szervezhessenek. Erre vonatkozó kérelmüket a tornyospusztaiak már eljuttatták a szentai hitközség főtanácsához, amely csütörtöki ülésén foglalkozott az ügyvel.

A tornyospusztaiak memorandumukban felemlítik, hogy ugyanannyi hitközségi adót fizetnek, mint a városi hívek, hozzájárultak mindenkor a szentai hitközség reprezentációs költségeihez, ezzel szemben a tornyospusztai templom javítási költségeire kért 10.000 dinárt nem vették fel a költségvetésbe. Az ülésen a tornyospusztaiak álláspontját Rudics Ignác hitközségi elnök és Szvoboda Lajos plébános védelmezték, azonban a hitközség több tagja, így Vámos János az elszakadás ellen nyilatkozott és főképpen azzal érvelt, hogy a tornyosiaknak semmi okuk nem lehet panaszkodni, mert a templomukat is a belvárosi hitközség vagyonaiból építették fel. Természetesnek találja, hogy ez esetben a tornyospusztaiaknak is hozzá kell járulniuk a belvárosi templom építési költségeihez. Kerepessy Vince alsóvárosi hitközségi elnök felszólalásában kijelentette, hogy a szentai hitközségek patrónusa a város és a tornyospusztaiak az esetben, ha elszakadnának, elveszítenék patrónusukat is. Minthogy új patrónát nem alakítható, így még a papválasztás jogát is elveszítenék. Kérte a tornyospusztaiakat, hogy vonják vissza kérésüket és az ügyet vegyék le a napirendről. Ezt a felszólalást egyébként javaslat formájában is az ülés elé terjesztette és a javaslatot a tornyospusztaiak kivételével, valamennyien elfogadták.

A tornyospusztai katolikus hívek hír szerint nem egyeznek bele az úgy ilyen elintézésébe és továbbra is kitartanak követelésük mellett.

PANORÁMA

Kutyavásár az uccán

Az uccán sétál egy ember. Süt a nap, a hideg enyhült, ragyognak a cégtáblák és a sétáló férfi porázat tart a kezében. A poráz végén egy kutya. Minőségére nézve agár. Olyan sovány is, mint egy agár. Ez a soványág bizonyára nincsen összefüggésben agár mi voltával, inkább a hiányos táplálkozásnak tulajdonítható, hogy kényelmesen megolvashatók összes bordái. Az agár sétál a gazdájával. Az ember azt lünné, hogy ebéd utáni promenád. Pedig dehogyan. Üzleti köruton vannak. Az ebecske nyakában tábla, akár a csecsemők nyakába a partedi: ELADÓ! Az agár talán nem is sejtí, hogy miéle táblát hord a nyakán. Azt hiszi, hogy valami dísz, olyasmi, mint a kislányok nyakán a csengettyű. Játsszik vele, megrázza a fejét, bizonyára szeretné, ha a tábla csilingelne, vagy valamilyen hangot adna. A járókelők csudálkozva megállnak és nézik a kutyust. A kutyus valóságos zavarba jön. Micsoda feltűnést kelt ő ma a korszón! Mi az oka ennek a nagy érdeklődésnek?

— Jó napom van — konstátálja le elégedetten és elhanyagolja az összes sarkokat. Érzí, hogy minden szem megakad rajta. Egy kis kutya gyorsan hozzácsózik a népszerűséghez.

— Mibe kerül? — érdeklődik valaki a sétáló úrtól.
— Ötven dinár — feleli készségesen a kutya tulajdonosa.

A vevőjelölt megtapogatja az agarat, megnyomogatja a gerincét, mintha az ellenállóképességét akarván kipróbálni és a kora után érdeklődik. Mire megtudja, hogy az eb még hajadon, kitűnő családból származik, race, büntetve nem volt, szolid, házias, szóval igazán alkalmi vétel.

— Hm — mondja az illető és habozik. Majd előveszi a névjegyet és átadja:

— Szeretném megvenni — magyarázza — de ez nem egészen tőlem függ. A feleségem... ellenben ha holnap ráér és előjönne...

Az eb tulajdonos kijelenti: nagyon szívesen, de természetesen nem vállal garanciát arra nézve, hogy a kutya még holnapig is az ő tulajdonában lesz-e. Mert ugye már a szomszéd sarkon akadhat egy komoly vevő... Mire a másik ur siet megnyugtató, de kérem, ez magától értetődik, a világért se akarja lekötni fixre, ellenben ha netán megse adja el, legyen szerencséje. Aztán barátságos eszmecserét folytattak az ebtenyésztésről, mint olyanról, a vevő dióhéjban előadta a foxija tragédiáját, ez a foxi dísz és büszkesége volt a fájának és ha egy teherautó halálra nem gázolja, még ma is él.

— No, alászólgája — bucsuzott a beszédes ur.

— A viszontlátásra.

Alig haladtak néhány lépést, amikor egy mama járt velük szembe, karján a fiacskájával. A pubit sétaltatta. A kicsi, amikor észrevette a kutyát, nyomban

hozzárohant, átélte a fejét és ragyogó képpel fecsegett neki mindenfélét. Kár, hogy nem értették egymás nyelvét, nagyon jól eldiskuráltgattak volna. De így is hamar összebarátkoztak és a kölyök könyörögni kezdett az anyjának:

— Vedd meg nekem!

Az anyai szív hamar puhult és megérdeklődte a kutya árát.

— Ötven dinár? — szörnyülködött — én épen tegnap kaptam a szomszédasszonytól egy kis macskát, teljesen ingyen!

— Hja, macska, az más! Ez egy agár!

Tényleg, anyuska is belátta, hogy agár és macska között lényeges a különbség, de az árát mégis sokallotta.

— Adja olcsóbban.

A kutyás ember némán rázta a fejét. Egy ilyen kutyát olcsóbban? Tudja a nagyságos asszony, hogy miféle állat ez? Van fogalma a nagyságos asszonynak, hogy mit tud ez az eb? Nem, látszik, hogy a nagysá-

gos asszony abszolúte tájékozatlan az agár képességeit illetően, különben nem alkudozna, hanem fülön ragadná a ritka alkalmat, ezt az okkázit és máris vinné a kutyát!

— Nem adja?

Önagsága elindult. De a Pubi lecövekelte magát és nem volt hajlandó tapodtat se tovább menni.

— A kutyukát akarom! — toporzékolt — a kutyukát!

Önagsága fájó szívvvel egyezett bele.

— Jó, de akkor nem kapsz hintalovát a születésnapodra!

— Nem is kell! Kutyuka kell!

— Lesz szíves elkísérni hazáig — kérte a kutya gazdáját az asszony — nincs nálam annyi pénz... És hogy is hívják ezt az állatot?

— Violának — felelte a tulaj — csak egész röviden tessék Violának szólítani...

(más)

Angolelleses tüntetések Indiában

Az angolok forrongó vulkán tetején élnek Indiában

Bombayból jelentik: Szerdán ünnepelték Indiában a svaraisták napját. Az ország minden városában körmeneteket, népműsorokat és népgyűléseket tartottak. Ott, ahol az indus lakosság többségben van, nagy tüntetések voltak Gandhi letartóztatása ellen és sok helyen importált ruhadarabokat égették el.

A legnagyobb szabású tüntetés Allahabadban volt, ahol

az indus nacionalisták ismert vezére Pandit Nehru nagy beszédet mondott az angolok ellen.

Tudniok kell az angoloknak, mondotta a nacionalista vezér, hogy egy vulkán tetején élnek itt Indiában.

Annak, hogy a vulkán most nem működik, nincsen semmi jelentősége, de a kráterből minden pillanatban kirobbanhatnak a lángnyelvek.

Felénél kevesebb csökkentik a tartományok számát

Az új közigazgatási törvény a főispánok és főszolgabírák hatáskörét ki fogja terjeszteni

Beogradból jelentik: A belügyminisztérium külön bizottsága befejezte a közigazgatás átszervezéséről szóló javaslat elkészítését. A javaslatot átnyújtották Zsvikovicz Pera miniszterelnök-belügyminiszternek. Az új törvényjavaslat szerint a tartományok számát a felénél kisebbre fogják csökkenteni és lényegesen kibővítik a főispánok és főszolgabírák hatáskörét. Az új költségvetés előkészítésénél már tekintettel voltak a

közigazgatás átszervezésére, úgy hogy ha az új törvény életbelép, nem lesznek végrehajtásának költségvetési nehézségei.

Értesülésünk szerint a törvényjavaslatot rövidesen át fogják tenni véleményezés végett a törvényhozó társasághoz.

Az új törvényt ezután szentesítés végett Öfelsége elé fogják terjeszteni.

Befejeződtek a jugoszláv-görög tárgyalások

Pénteken fogják aláírni a paktumot

Beogradból jelentik: Davosból érkezett jelentés szerint Kumanudi Koszta helyetteskülgyminiszter és Karapanosz görög külgyminiszter között csütörtökön megtörtént az első találkozás. A két miniszter már a csütörtöki napon megkezdte a tárgyalásokat, amelyek be is fejeződtek. A jugoszláv-görög paktumra vonat-

kozó megegyezés létrejött, csupán Karapanosz miniszter vár még választ Athenből néhány kérdésre vonatkozólag.

A paktum aláírására valószínűleg pénteken kerül sor. Kumanudi helyetteskülgyminiszter Zürichben keresztül fog visszautazni Beogradba.

A román kormány rádió adja le rendeleteit

Rövidesen elkészül a bukaresti és kolozsvári leadóállomás

Bukarestből jelentik: A román kormány hatalmas leadóállomás és ennek megfelelő stúdió építését kezdte meg Bukarestben. Tekintettel arra, hogy Bécsnek és Budapestnek leadóállomása olyan hatalmas erejűek, hogy a közeli gyöngyöb leadásokat megnehezíti. Bukarestben egy európai viszonylatban is nagy kapacitású állomást fognak felszerelni. Hozzájárulnak a bukaresti leadó működésének megnehezítéséhez a Kárpátok közbefekvő hegyláncai. A költsön összegéből

a kormány egymilliárd lejt juttat a postai intézmények fejlesztésére és elsősorban rádióleadóállomás kiépítésére.

Dr. Maniu Gyula miniszterelnök elhatározott szándéka Románia szerepét a rádióforgalomban a többi országéhoz emelni. Közélebbefekvő kulturális és gazdasági szándékai is vannak a kormánynak a rádióval. A bukaresti stúdióból hetenként több ízben népszerű és gazdasági szezonnak megfelelő előadásokat fognak közvetíteni, amelyeket a községek lakossága, a minden község számára kötelezően megvásárolt rádióval hallgathat. Természetesen külön rendezik meg a szokásos délelőtti, esti és az éjszakai órákban a stúdió hangversenyi vagy egyéb Bukarestben rendezett koncertek közvetítését s megfelelő alkalmakkor a bukaresti Operaház közvetítését is. Arra fognak törekedni,

hogy a bukaresti leadó programja iránt az európai érdeklődést felkeltse. Legérdekesebb lesz a miniszteriumoknak a közigazgatási szervekkel való érintkezése.

A kormány ugyanis a napnak bizonyos órájában rádiógepek mellé rendel az összes megyék prefektusait, a főszolgabírákat és a községi jegyzőket s a szükséges végrehajtási utasításait rádióval fogják leadni.

Ezzel megkönnyítik és meggyorsítják a közigazgatás intézkedéseinek illetékes helyekre juttatását. Sok levelezés, rengetek aktázás és még több utazási napi díj válik fölöslegessé. De

a bukaresti leadóállomással egy időben meg fogják kezdeni a kolozsvári leadóállomás építését is.

Ezt is megfelelő kapacitással látják el. Kolozsvárról szintén koncerteket, továbbá a kolozsvári Opera előadásait és időnként

a kolozsvári magyar színház előadásait is közvetíteni fogják, hogy ezzel a rádió magyar előfizetőinek is szolgálatot tegyenek.

Érdekes különben, hogy 1922-től 1928 novemberéig 12.000 engedélyt adott ki a bukaresti rádióbizottság, míg az elmúlt három hónap alatt több, mint 11.000 újabb kérelmet teljesített.

Stalin — bukás előtt?

A szovjetunió végrehajtó bizottsága döntő offenzívára készül Stalin ellen

Moszkvából jelentik: A múlt héten kezdődött meg Moszkvában a kommunista párt kongresszusa. A kongresszust Vorosilov beszéde nyitotta meg. A kongresszuson az a vélemény alakult ki, hogy Stalin helyzete igen súlyos. Most

már a szovjetunió végrehajtóbizottságának elnökségében is, melynek tudvalevőleg Kallinin áll az élén, megindult egy ellenzéki mozgalom Stalin ellen.

Az elnökség egyszerre a *Bucharin—Rjokov*-csoport-hoz csatlakozott és hevesen ellenzi Stalin agrárpolitikáját. Ez a csoport alternatíva elé állította Stalint: **vagy változtassa meg politikáját, vagy mondjon le.** A végrehajtó bizottság elnökségének az állásfoglalása annál meglepőbb, mert eddig az elnökség távol tartotta magát minden politikai jellegű küzdelemtől. Most már azonban valóságos ellenzéki gyűri veszi körül Stalint és a

a beavatottak szerint már csak rövid idő kérdése a vörös diktátor lemondása.

Viktor Dan orosz emigráns szociáldemokrata politikus, legutóbb az egyik német szociálista folyóiratban cikket írt erről a kérdéssel. Szerinte Stalin bukása feltétlenül megindítja a proletárdiktatúra felszámolásának folyamatát. Ez a folyamat azonban, Dan szerint, igen hosszadalmas és ingadozó lehet. Dan főbbfeltevések szerint tartja lehetségesnek a helyzet kialakulását Stalin lemondása után. Lehet, hogy a Stalin után következő „politikai átépítés” új erős szociális

tartalmat kap. Az is lehet viszont, hogy a forradalmár-kommunista diktatúra ellenforradalmár-polgári diktatúrává alakul át. Végül van egy harmadik lehetőség is: hogy a diktatúrát a szociális tényezők szabad versenyen alapuló demokrácia fogja felváltani. Nem tartja kizártnak Dan, hogy a három lehetőség közül a polgári-ellenforradalmi átalakulás fog bekövetkezni.

Stalin már eddig is számos koncessziót tett a kapitalista rendszernek és erősen hozzájárult a diktatúra elpolgárlásához. Természetesen

a polgári rendszer visszaállítása Oroszországban csak egy bonapartista vagy fasista-stílusú államcsíny után volna lehetséges,

mert hiszen még Stalin alapján véve veszélytelen koncessziói is mindig heves, szenvedélyes ellenállásra találtak. Trockij, Kamenyev, Zinovjev, Radek, Bucharin, Tomszki és társai azért buktak meg, mert ellenették Stalinnek ezeket a koncessziókat. Azonban egy ilyen államcsíny erős támogatásra találna éppen a bolseviszták által felszabadtított és most már önállóságra törekvő parasztság, valamint bizonyos katonai és hivatalnok körök részéről. Maga Trockij mondta, hogy a főképpen parasztságból álló vöröshadsereg még egy »harmadrangu Bonaparte« kezében is kész eszköz lenne a szovjetrezsim megbuktatására. Dan komoly veszélyt lát egy ilyen bonapartista puccsban, mert szerinte az orosz népnek csak az használna, ha a szovjetrendszer békés uton alakulna át szabad demokráciává.

Megkezdődött a bizonyítási eljárás Halbrohr László bűnügyében

Halbrohr Mór, a vádlott fivére kétórás tanuvallomásában fenntartotta vádjait — Az orvosszakértők szerint Halbrohr László épelméjű

Pénteken folytatják a főtárgyalást

Csütörtökön folytatták a szubotocai törvényszéken Halbrohr László földbirtokos és társai elleni bűnper főtárgyalását. A városszerte nagy érdeklődést keltő bűnügy tárgyalását a második napon a földszinti nagy tárgyalótérben tartották meg és a közönség részére fenntartott helyeket megtöltötték az érdeklődők. A tárgyalás tekintettel a komplikált birtokkérdésekre, valamint arra, hogy tizenegy vádpont szerepel a bűnügyben, csak lassu menetben haladhat előre, amire jellemző, hogy a csütörtöki tárgyalási napon a beidézett közel negyven tanu közül csak négyet hallgatott ki a bíróság.

Pavlovics István törvényszéki elnök reggel kilenc órakor nyitotta meg a folytatódó főtárgyalást és bejelentette, hogy a bíróság megkezdte a bizonyítási eljárást. A vádlottak padján már csak ötven ültek, miután Jaramazovics Antal ellen az ügyész elejtette a vádat. Halbrohr László közvetlenül a védői emelvény alatt, az első helyen ült a vádlottak padján és nagy gonddal tanulmányozta a kezében tartott feljegyzéseket.

Az elnök megnyitó szavai után Halbrohr László felállt a helyéről, a bírói emelvény elé lépett és mély meghajlással a következőket mondta:

— Nagyságos elnök ur, tegnapi vallomásomat szeretném egyes adatokkal kiegészíteni. Szíveskedjék meghallgatni.

Az elnök: Amennyiben tegnapi vallomását meg akarja változtatni, akkor beszélhet, de utóbb megjegyzéseit elmondhatja majd az egyes tanuvallomásokkal kapcsolatban.

A vádlott erre elfoglalta helyét a vádlottak padján. Dr. Makszimovics Szvetiszláv államügyész előterjesztést tett, hogy a bíróság idézze be tanúként Hermann Vilmos szubotocai téglagyárost és Szabó Lajosné, az Alekszandrova uca 9. szám alatti Halbrohr-ház házmesternőjét. A bíróság helyt adott az ügyész előterjesztésének és megkezdődött a tanúk kihallgatása.

Első tanúként az elnök dr. Wohl József szubotocai orvost szólítja a terembe. Dr. Wohl az Alekszandrova ucai Halbrohr-ház emeletén lakik. Dr. Wohl elmondta, hogy tudomása van arról, hogy özvegy Halbrohr Adolfiné a kérdéses köveket fiának Mórnak adta. Tanuj volt annak is, amikor Halbrohr Mór ügyelmezette Lászlót, hogy a köveket ne vitesse el, mert azok az ő tulajdonát képezik. A tanu szerint Halbrohr László erre azt mondta, hogy a családi ügyet nem lehet az udvarban elintézni.

Az elnök: Mit tud ön a Halbrohrné és a fiai közötti viszonyról.

A tanu: Lakásom közvetlenül özvegy Halbrohrné mellett van. Halbrohrné gyakran beszélgetett velem írt családi ügyeiről is és többször panaszkodott nekem arról, hogy neki, aki vagyona mellett kényelmesen élhette, fiai miatt egy nyugodt perce sincs. Különösen László jövője okoz neki sok gondot és azt mondta, hogy az itteni birtokaiból nem adhat neki, de ha megöszülne és megkomolyodna, más birtokaiból még sokkal többet is szívesen juttatna neki.

A tanu még elmondta, hogy a Halbrohr-fivérek között napirandem voltak a civakodások és ezért ezt a veszekedést, ami a kövek elszállítása körül keletkezett, sem ő, sem pedig a ház jelen volt többi lakói nem vették komolyan.

Heves vita az ügyvédek között

Dr. György Imre, aki a bűnper tárgyalásán Halbrohr Mór sértett képviselőjét látja el, intézett azután kérdéseket a tanuhoz. Ebből heves vita támadt a védők és dr. György között. Egymás után állottak fel dr. Dimitrijevics Drágó, József Milerád és dr. Diamant Ernő védők és utalással a perrendtartásra, azt vitatták, hogy a sértett képviselőjének nincs joga újabb kérdéseket intézni a tanuhoz, hanem csak az elnök, az ügyész és a védők kérdéseiből indulhat ki. A vitában felszólt dr. Makszimovics ügyész is, majd az elnök emleltette, hogy a sértett képviselőjének joga van az általa megengedett kérdéseket feltenni.

Halbrohr Mór vallomása

Dr. Wohl József kihallgatásának befejezése után Halbrohr Mór kihallgatása következett. A közönség sorában nagy mozgás támadt, amikor Halbrohr Mór megkezdte tanuvallomását.

A személyi adatok beiktatása után az elnök ügyelmezette, hogy miután édes testvére ül a vádlottak padján, nem köteles vallani, csak ha akar.

Halbrohr Mór: Vallani akarok.
Az elnök: Akkor mondja el a családi körülményeit és azt, hogy mióta van ellenséges viszonyban a vádlottal.

A tanu: Soha nem állottam üzleti összeköttetésben Lászlóval, mert tudtam róla, hogy könnyelmű és veszekedő természetű.

Az elnök felszólítására a tanu hosszasan ismertette a család vagyoni viszonyait. Az elnök mielőtt az egyes vádpontokra nézne kérdéseket intézett volna, megkérdezte a tanutól, hogy nem volna-e hajlandó fivérével kibékülni, mire Halbrohr Mór így válaszolt:

— Nem akarok a skandalumot és szívesen békülnék, ha tudnám, hogy ez valamit használ. De től ti-

dom, hogy László nem maradna békével, mert megintente nekem, hogy tönkre fog tenni.

Az elnök ezután a vádiratokban felsorolt esetekre vonatkozólag intézett kérdéseket Halbrohr Mórhoz, aki aprólékos részletességgel tette meg vallomását. A komló-ügyben azt állította, hogy az anyja neki adott megbízást a gondozásra és a termés leszedésére. Erre a célra egyszer ötezer, majd ötvenötezer dinárt is adott neki, utóbbit a Jugoszláv Banknál. A komló leszedését megkezdte, de a munkát nem lehetett folytatni, mert László fegyverrel támadt rá és elkergette a munkásokat és ő szedte le a komlót.

Az elnök: Volt valami joga Lászlónak a komlóhoz?

A tanu: Dehogy kérem, neki már semmihez sem volt joga, de ő mindig keresztül vitte azt, amit akart.

Az elnök: Ki szedette le mégis a komlót?
A tanu: Amikor Lászlót lezárták a rendőrségen, én szedtettem, ha kiszabadult, megint ő szedette.

Az elnök: És ki fizette a munkásokat?
A tanu: Ha eladásról volt szó, akkor László volt a gazda, de ha fizetni kellett, mindenkit én hoztam ki. Kilenyven ezer dinárt fizettem ki a komlóra.

Ezután áttértek a vádirat második pontjára, amely szerint 1928. szeptember 27-ikén Halbrohr László fivérével József és Móric birtokán kukoricaszedéskor fegyverrel megakadályozta a kukorica elszállítását és hatvankét lánc termését elrabolta.

Ennek a vádpontnak a tisztázása hosszú időt vett igénybe és még így sem lehetett annak minden részletét kihámozni. A tanuvallomás lényege az, hogy úgy a tanu, mint Halbrohr László külön-külön munkásokat szerződtettek a kukoricatoréshez. A tanu egy ötédrésze szerződtette a munkásokat, míg László egy negyedre. Amikor a munka javában folyt és a letört kukorica elszállítására került volna a sor, a tanu a saját igáját kirendelte, hogy a tengerit szállítsák le hozzá. Ekkor azonban a tanu szerint László autóján megjelent a kukoricaföldön és fegyverrel a kezében elzavarta Móric embereit. Három vagon kukoricát László Lisicshez vitetett Martonosra, a többi pedig felosztotta a helygyelők között. Mindenki annyit vitt belőle, amennyit akart.

Sorra vette az elnök ezután a többi eseteket, így a terméskő, a kukoricaszár, a téglá, az akácia ügyét és a könnyű testüretés eseteit.

Az ügyész és a védők intéztek még kérdéseket a tanuhoz, majd Makszimovics Szvetiszláv indítványozta a tanu megesketését, míg a védők ezt elkenézték. A bíróság úgy határozott, hogy a tanu nem eskett meg, mert vallomása több ponton ingadozó volt és mert ellenséges viszonyban van a vádlottal.

Ki a gazda?

A bíróság ezután Makám Misát hallgatta ki, aki hosszú éveken át a komlóért gondozója és munkafelügyelő volt özvegy Halbrohr Adolfinénál. Az őszhajú parasztember meglepően értelmes válaszokat adott a hozzántézett kérdésekre. Kijelentette, hogy senki nincs tisztában azzal, hogy tulajdonképpen a Halbrohr-birtokon ki a gazda és azt sem tudja, hogy ki volt az ő gazdája. Neki mindig négyven-ötven parancsoltak.

Az elnök: Kik voltak azok?
A tanu: Az öreg nagyságán kívül a Laci ur, a Mór, a Józsi urak és a Leonka nagysága.

A tanu vallomásának ennél a részénél a bíróság elhatározta, hogy tanúként beidézi Halbrohr Leonkát, férjezett Schlangert Arturné.

Az általános kérdések után az elnök a tehénlopás ügyét tette szóvá. Az állítólag ellopott tehenet ugyanis a tanu tartotta.

Makám Mihály kedélyesen mondta el, hogy a tehén egyszer eltűnt, aztán megint visszahozták. Erre Topolán eladták és másikat vettek, amelynek járületével Halbrohr Mór nevére állították ki. Miután az állítót nem lehetett beárni, a tehenet egy szobában tartották.

Halbrohr László beszámítható

Dr. Jereńics Riszto és dr. Barta Antal orvosszakértők terjesztették elő ezután szakvéleményüket, amely szerint egybehangzóan megállapították, hogy Halbrohr Lászlónál a szellemi korlátoltság semmielőt nem észlelték. Könnyen jelentkezik nála a felindulás, amely külső behatásokra, mint például az alkohol, erősen fokozódhat. Ilyen állapotban könnyen követhet el olyan eszelelményeket, amelyek a törvénybe ütköznek. Dr. Dimitrijevics Drágó kérdésére kijelentették még a szakértők, hogy az izgulékenység — neurasténia — esiképpen Halbrohr László akaraterején.

A csütörtöki főtárgyalás dr. Horváth Móric kihallgatásával fejeződött be, aki mint özvegy Halbrohr Adolfiné megbízottja ügyvédi minőségben járt el a komló ügyben, szigorúan tartva magát a kapott utasításokhoz. Dr. Horváth Móric elmondta, hogy özvegy Halbrohrné teljesen magának tartotta fenn a komlószedés jogát és egy Illés nevű megbízottját küldte el ennek intézésére. Illés megérkezett, ki is ment a komló kerítésbe, de másnap jelentkezett nála összeverve, két fogát is kiütötte Halbrohr László, aki ellen feljelentést tett.

Pavlovics István elnök a tanu kihallgatását ekkor megszakította és folytatását péntek reggel fél kilenc órára tűzte ki.

Amanullah megfogadta, hogy szakít a modernizmussal

A volt afgán király felvette a szent köpenyt

Londonból jelentik: A *Chicago Tribune* tudósítója azt jelenti Afganisztánból, hogy az ottani helyzetben érdekes fordulat állott be. Amanullah király valószínűleg sok követőre fog találni rövidesen, mert legutóbb ünnepélyesen megígérte, hogy lemond minden reformtörekvéseiről.

Amanullah Kandahár főtemplomában felvette a szent köpenyt és ebben megesküdött, hogy szakít a modernizmussal, visszatér az ősi iszlám hagyományokhoz és ezeket fogja megvédelmezni minden erejével. A szent köpenyt a legenda szerint az afgán királyi

család megalapítója egyenesen Mohamedről kapta ajándékba egy zarándokutja jutalmául. A szent köpeny az afgánok legnagyobb nemzeti ereklyéje és az a templom, amelyben a szent köpenyt őrzik, népszerű zarándokhely. A legenda szerint az, aki a szent köpenyt felveszi, csodálatos erőre tesz szert.

Amanullah részéről ügyes sakkhúzás volt a szent köpeny felvétele. Már másnap számos törzs jelentette be, hogy csatlakozik hozzá és támogatni fogja a trón visszaszerzésében. Amanullah hirtelen páfordulása nagy feltűnést keltett.

Főbelötte magát egy huszonhároméves gimnazista, mert kizárták az iskolából

Diákrtragédia Szarajevóban

Szarajevóból jelentik: Megrendítő diákrtragédia történt szerdán Szarajevóban. Csekovic Mihajlo huszonhároméves fiatalember, aki a szarajevói gimnázium hetedik osztályának növendéke volt, szerda délután szüleinek lakásán főbelötte magát és azonnal meghalt. Az öreg diák azért követte el az öngyilkosságot, mert gyöngye tanulmányi előmenetelére miatt több társával együtt kizárták az intézetből.

A szarajevói gimnáziumban szerdán délután hirdették ki a második harmadévi tanulmányi eredményét a diákok előtt. Az egész intézetben összesen harminckett diákot ítélték kizárára gyenge tanulmányi előmenetel miatt. Ezeket a diákokat a tanári konferencia az iskolatörvény értelmében eltiltotta a nyilvános előadások látogatásától és arra kötelezte őket, hogy magánban végezzék tovább az osztályt. A hetedik osztályból hét diákot zártak ki ilyen módon és ezek között volt Csekovic Mihajlo is. A huszonhároméves fiatalember az összes gimnáziumi osztályokban nagyon gyöngye tanuló

volt, öt osztályt ismételt meg és így történt, hogy huszonhároméves korára sem tudott eljutni az érettségig.

Csekovic Mihajlo az osztályzatok kihirdetése után hazament, szülei társaságában megehdelt, majd egy szót sem szólva a tanári konferencia határozatáról, visszavonult szobájába. A családnek azt mondta, hogy tanulni akar és kérte, hogy egész estig senki se zavarja. Ezután magára zárta az ajtót és levélíráshoz fogott. Rövid idő múlva revolverdörrenés hallatszott ki a fiatalember szobájából. A hozzátartozók rémülten törték fel az ajtót és a szobában az asztal előtt átlőtt halántékkal, holtan találták meg a diákot. Halántékából még szivárgott a vér és mellette a földön hevert a Browning-típusú revolver, amelyből egy golyó hiányzott.

Az életunt gimnazista bucsulevelében azt írta, hogy a kizárási keserítette el annyira, hogy a halálba menekült. A nyomozást az öngyilkosság ügyében megindították.

Jóvátételi világbank fogja intézni a milliárdos német jóvátételi fizetéseket

Semleges ország területén lesz a monstrebank, amely az érdekelt államok jegybankjának ellenőrzése alatt fog állni

Berlinből jelentik: A Párisban üléselő jóvátételi szakértői konferencia terve: a jóvátételi bank gondolatát óriási szenzációt keltett Németországban. A gondolat rendkívül nagystílusú.

a jóvátételi kliringbank az összes érdekelt államok jegybankjainak vezetése és ellenőrzése alatt állna.

Valamelyik semleges ország területén volna a nemzetközi monstrebank székhelye. Németország a jóvátételi összegeket kizárólag ehhez a bankhoz fizethetné be és a bank azután tisztán csak a kereskedelmi elvek és szempontok figyelembevételével, szétosztaná a befolyt összegeket a szövetséges hitelezők között. A bank állapítaná meg évenként azt az összeget, amit Németországnak jóvátétel fejében fizetnie kell.

Németország mérvadó köreiben nagy érdeklődéssel, de egyben igen nagy tartózkodással is fogadják ezt a tervet. Egyelőre közelebbi felvilágosításra volna szükség a felmerült terv részleteiről. Dr. Hjalmar Schacht, a német delegáció vezetője, a napokban Párisból hazatér Berlinbe, állítólag csak azért, mert jelen akar lenni egy rokonának esküvőjén. A beavatottak szerint azonban Schacht azért jön haza, hogy a politikai és gazdasági köröket részletesen tájékoztassa a jóvátételi bank kérdéséről. Egyes vélemények szerint maga Schacht, a Reichsbank elnöke, vetette fel a jóvátételi bank tervét.

mások szerint viszont ez Parker Gilbert ötlete volt. A gazdasági körökben mindenesetre már most mérlegelni kezdik a jóvátételi bank esetleges előnyeit és hátrányait. Nagy előnyt jelentene Németország számára az, hogy

a bank működése teljesen megfosztaná politikai jellegétől a jóvátételi problémát.

Németország már évek óta azért harcol, hogy a politikát teljesen kikapcsolják a jóvátétel kérdéseiből. Ezt most mindenesetre elérné. Nagy előnyt jelentene az is, hogy ez a jóvátételi bank, azonkívül, hogy a jóvátételi fizetéseket centralizálná, kölcsönöket is szerezne a német iparnak, hogy fejlessze fizetési képességét.

Ezzel szemben azonban hátrányokkal is járna Né-

metország számára a nemzetközi kliringbank felállítása.

A német pénzemberek komolyan féltik a banktól Németország gazdasági függetlenségét.

Attól tartanak ugyanis, hogy az egész német ipart és kereskedelmet a maga protektorátusa alá vonja majd az a hatalmas külföldi tőkekomplexum, amely a jóvátételi bank mögött áll. Először is az amerikai tőkésfélcélnek a német pénzemberek, mert hiszen a kliringbank felállítása amerikai tőke nélkül elképzelhetetlen. Ezenkívül az az aggodalom is felmerült, hogyha a jóvátételi bank teljesen kommercializálja majd a német jóvátételi adósságot, nem lesz semmi remény arra, hogy ezt az adósságot a hitelezők valaha is esőkentsék.

A tervezett nemzetközi bank mintegy a Népszövetség párhuzamos intézménye volna

azzal a lényeges különbséggel, hogy míg a Népszövetséget pusztán morális erők garantálják, ennek a banknak garanciáját a leghatalmasabb modern fegyver, a trezorjaiban összpontosuló arany jelentené. A bank tervezői szerint az intézménynek nemcsak pénzügyi jelentősége volna, hanem a jövő békéjét is garantálni tudná.

Tény az, hogy az új bank, amennyiben létrejön, egyike volna a háború utáni idők legnagyobb szabású alkotásainak, amely praktikus jelentőségében föltétlenül felülmúlja a Népszövetséget. A modern kapitalizmus végre olyan államfőtti egységes szervezetre teremtene, amelynek zavartalan üzletszerű működését nem gátolná többé a nemzeti torzalkodások és a tőke egységes gazdálkodásáig elé meredő határok. Az eddigi számos kis egységet egyetlen nagy egységbe tömörítene ez a bank s a világ proletárjainak egyesülésével párhuzamosan

megteremtene a világ nagytőkéjének központosítását, amely időformán élet-halál ura lenne a kontinenseknek.

Haszna tulajdonképpen csak az Egyesült Államoknak és Németországnak volna az új intézményből, azonban Anglia és Franciaország ellentállása valószínűleg elgáncsolja a gigantikus terv megvalósítását.

Betörték a pozsonyi jugoszláv konzulátus irodahelyiségébe

Mindössze kétszázötven koronát talált a betörő a konzul íróasztalában

Pozsonyból jelentik: Kedden este ismeretlen tettes betörést követett el a jugoszláv konzulátus Sienkiewicz uca 2. számú házában lévő hivatali helyiségébe. A betörés este hat és nyolc óra között történt, amikor a konzulátus tisztviselő már elhagyta az irodahelyiséget. A tettes a kettős ajtó rése közé dugott kampóval lehuzta az egyik ajtó felső és alsó reteszét és ilyen módon hatolt be az előszobán keresztül az irodába.

Bent az irodahelyiségben az íróasztalok fiókjait felfeszítette, az iratokat széthányta, de póruljárt, mert a fiókokban semmiféle értéket nem talált, amelyet érdemes lett volna elvinni. A betörő egész zsákmánya 250 csekkorona volt, amelyet a jugoszláv konzul íróasztalának fiókjából vitt el. A betörést szerdán reggel nyolc órakor fedezték fel, amikor a konzulátus hivatalnokai bejöttek az irodába. Nyomban jelentést tettek a rendőrségen, ahonnan a szolgálatban lévő rendőrszolgát két detektív kíséretében kiment a betörés színhelyére. A rendőri bizottság alaposan átvizsgálta a konzulátus irodahelyiségeit, főképp pedig az íróasztalokat, de semminemű áru nem akadott.

Az első feltevés az volt, hogy politikai háttérű betörésről van szó és az a körülmény, hogy a tettes az íróasztalokban az iratok között kutatott és azokat a földre dobálta, azt a látszatot keltette, mintha a betörő valamilyen, ránezve fontos okmányt akart volna megerőltetni. Ez a feltevés azonban mindjárt a nyomozás elején megdőlt. Minden jel arra mutat, hogy egészen közönséges büncselekményről van szó, amit alátámaszt az a tény is, hogy a betörő pénzt vitt el a konzul íróasztalának fiókjából.

A községi fogda titka

Hivatalos hatalommal való visszaélés miatt elítéltek két turjai rendőrt

Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszéken Levukovic Matija büntetőtanácsa szerdán tárgyalta Vujić Tanaszije és Gavrilov Szeván turjai községi rendőrök büntügyét, akiket a noviszadi ügyészség hivatalos hatalommal való visszaéléssel és súlyos testi sértéssel vádolt. A vádlottak 1927 augusztus másodikán Turján megjelentek Varagyanin Szeván vendéglőjében és este tíz órakor az ott tartózkodó Belics Vladimir földmivest a helyiség elhagyására szólították fel és amikor az vonakodott a felszólításnak eleget tenni, behurcolták a községi fogdába, ott agyba-főbe verték és puskatussal több bordáját eltörték. Jókics Szeván rendőrorvezető, amikor a két rendőr brutálitásáról értesült, bement a fogdába és a súlyosan sérült embert hazaküldte. Belics Vladimir az elszenvedett bántalmaztatás következtében több hétig ágyban fekvő beteg volt és ma is viseli a verés következményeit.

Vujić Tanaszije elsőrendű vádlott, kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy a sértett Belics Vladimir, mint iszákos ember volt a községben ismeretes, aki rendszerint verekedéssel fejezte be éjszakai dorbélözéseit. A kritikus estén szintén sokat ivott, berugott és duhajkodott, mire ő a vendéglős felkérésére a vendéglőből való eltávozásra szólította fel, de Belics távozás helyett torokragadta a rendőrt, akivel dulakodott, sőt elszakította szolgálati zubbonyát, mire rendőrtársa segítségével bevitte a községházára, de kihallgatása után a rendőrorvezető azonnal elbocsájtotta.

Gavrilov Szeván, a másodrendű vádlott hasonló vallomása után a sértettet hallgatták ki, aki a vádlottak vallomásával szemben elmondta, hogy Vujić Tanaszije régi ellensége volt, állandóan üldözte és ismételtén megverte. A kritikus estén betért Varagyanin koreszmájába, de szesz nem is ivott, hanem csak egy pohár szedavizet rendelt. Alig ült pár percig a koreszmában, a két rendőr kiszolgáltatta az uccára. A felszólításnak eleget is tett, de alig ért ki az uccára, Vujić revolvert szegzett a homlokának, majd zsebeit átütötte és addig verte puskatussal, míg eszméletét elvesztette. Jóval később magához ért, mire a rendőrök bevitték a községházára és ott újból megverték, csak a rendőrorvezető közbelépésére bocsájtották szabadon.

A bíróság ezután a beidézett tanukat hallgatta ki, akik egyhangzóan azt vallották, hogy Belics akkor este egyáltalán nem ivott szeszest italt és minden ok nélkül bántalmazták. Belics vallomásával egyezően adták elő a tényállást és megerősítették, hogy alig hagyta e. Belics a vendéglőt, a rendőrök neki estek, úgy hogy a sértett kétségbeesetten segítségért kiáltott. A tanuk szerint Belics csendes és józan ember.

Pavlovics Brantszláv államügyész védbeszédét után dr. Damjanovic Szeván mondotta el a védbeszédét, majd a bíróság rövid tanácskozás után kihirdette ítéletét, mely szerint Vujić Tanaszije rendőrt hivatalos hatalommal való visszaélés és súlyos testi sértés miatt négyhavi, Gavrilov Szeván rendőrt háromhavi fogságra ítélte. Az ítélethez az ügyész megnyugodott, az elítéltek és a védő telehbezték.

A frankhamisító Windischgrätz Lajos herceg akciót indított reputációjának visszanyerésére

Windischgrätz politikusból és közéleti előkelőségekből álló bizottságot kért fel ügyének felülvizsgálására

Budapestről jelentik: A magyar politikai élet kuszáltságát a legutóbbi napokban feltűnő mozgólódás volt észlelhető, amelynek központjában a frankhamisítás miatt elítélt Windischgrätz Lajos herceg áll. Amikor Windischgrätz amnesztiát kapott, politikai jogainak visszanyerése érdekében is tett lépéseket. Ebben az ügyben most fordulat állott be, Windischgrätz ugyanis látván, hogy politikai jogainak visszazserzésére kevés remény van, utasította jogi képviselőjét, hogy erre vonatkozó kérelmét vonja vissza. A kérelem visszavonása összefüggésben van azzal az akciójával, amelyet a herceg társadalmi reputációjának visszanyerése érdekében kezdeményezett.

Windischgrätz elhatározta, hogy egy héttagú bizottságot kér fel a személyével kapcsolatos vitás kérdések tisztázására, hogy visszazserze társadalmi reputációját.

A herceg ez előtt a bizottság előtt igazolni szeretné azt, hogy a frankhamisítás céljából rábizott pénzekből és a hamis frankok értékesítése útján befolyt összegből a maga számára nem tulajdonított el semmit.

Politikai körökben elterjedt hírek szerint a Windischgrätz Lajos herceg által a bizottság tagjaként felkért személyek sorában vannak Barta Ákos, a legfelső katonai törvényszék nyugalmazott elnöke, Lukachich Géza báró nyugalmazott altábornagy, Schmetzer Ferenc

volt hadügyminiszter, Staud István kuriai bíró, gróf Karolyi Imre, gróf Sigray Antal és Friedrich István. Hír szerint

a bizottság elnökévé gróf Anponyi Albert akarták felkérni, aki azonban a leghatározottabban elutasította ezt a szerepet,

mire gróf Anárssy Gyulát szemelték ki, aki azonban szintén nem volt hajlandó vállalni az elnöki tisztséget, úgy hogy ennek az állítólag megalakult bizottságnak még nincs elnöke. Ennek ellenére hír szerint

Windischgrätz máris a bizottság rendelkezésére bocsátotta a személyére vonatkozó adatokat,

amelyek egyelőre még nem kerülnek nyilvánosságra. Az ügy fejleményeit Budapesten igen nagy érdeklődéssel várják, annál is inkább, mert a beavatottak úgy tudják, hogy

Windischgrätz herceg el van szánva arra, hogy társadalmi reputációjának visszazserzése érdekében nem riad vissza semmiféle lépéstől, attól sem, hogy megasállású személyeket keverjen be a frankügybe,

ami Windischgrätz herceg erős legitimista meggyőződése miatt bizonyos körökben máris nagy idegességet keltett.

A bécsi kéjgyilkos előre megásta áldozata sirját

Villamos szerelők fedezték fel a pincében a sirt

Bécsből jelentik: A Weiburg uccai kéjgyilkos merénylet ügyében szenzációs fordulat állott be. Singer Richard üzletének pincéjébe villamosszerelők mentek le, hogy a vezetékét kijavítsák és ott frissen ástott mély gödröt találtak. Azonnal értesítették a felfedezésről a rendőrséget. Néhány perc múlva már kiűnt volt a helyszínen a rendőri vizsgáló bizottság. Időközben a vizsgálóbíró is értesítették, aki szintén megjelent.

A frissen ástott gödör elég széles ahhoz, hogy egy emberi test elférjen benne. A helyszíni szemle

után a vizsgálóbíró elment a rabkórházba és nyomban kihallgatta a betegesen felkötött Singer Richárdot. Mikor megmondta neki, hogy megtalálták a gödröt a pincében, a merénylő kerteles nélkül bevalotta, hogy hiszemelt áldozatát el akarta ásní. Nyilvánvaló ebből, hogy Singer Richard előre megfontolt szándékkal esaltta lakására a kávéházból Mátyás Emmát, műtán elözetesen megásta azt áldozat sirtját a pincében.

Most az egész pincét fel fogják ásní, mert nem lehetetlen, hogy a merénylő valamelyik régebbi áldozatát ott elföldelte.

Diadalmenetben vonult be Miss Európa Budapestre

Bécsben botrányt okozott egy kávéháztulajdonos trükkje, aki azt hirdette, hogy Simon Böske meg fog jelenni kávéházában

Bécsből jelentik: Miss Európa bécsi látogatását ügyes reklámra használta fel egy bécsi kávéháztulajdonos, aki százával csodította a kíváncsi közönséget kávéházába, de majdnem póruljárt, mert a becsapott emberek szét akarták rombolni a kávéház berendezését. A Mariahilfer Strassén a Westminister kávéház tulajdonosa plakátokon és a lapokban hirdette, hogy szerdán este tizenegy és tizenkét óra között a Miss Európává megválasztott Simon Böske meg fog jelenni a kávéházban édesanyjával együtt. Erre az alkalomra a kávéház tulajdonosa a rendes zenekaron kívül egy magyar énekesnőt is szerződtetett és más attrakciókat is ígért, mindezért pedig két silling belépődíjat szedett.

A kíváncsiak már a kora esti órákban tödültek a kávéházba, ahol a tükör alatt egy magas emelvény állott, piros szőnyeggel borítva. Az emelvényen piros hárszónkarosszék állt, sok virággal díszítve Miss Európa részére. Este nyolckor már zsúfolva volt a kávéház és a kiszolgálószemélyzet alig győzte a munkát, noha úgy az ételek, mint az italok árát megduzlatták. Közben telt az idő és állandóan újabb és újabb tömegek érkeztek a kávéházba, úgy hogy már mozogni sem lehetett. Tizenegy óráig jó hangulatban töltötte az időt a közönség, ettől kezdve azonban valahányszor nyílt az ajtó, mindenki felugrált és izgatottan jelle Miss Európa érkezését, helyette azonban mindenkor csak újabb és újabb vendégek jöttek a kávéházba. Amikor a türelmetlenség már túlságosan nagy volt, a kávéház a zenekarral többször egymásután a Rákóczi-udvarra látogatott, azt a látogatást kelve, mintha minden pillanatban várnák Simon Böske érkezését. A hangulat azonban mindig izgatottabbá vált és amikor Miss Európa éjjel után sem érkezett meg a kávéházba, a tulajdonos szomorú arcot vágva bejelentette a vendégeknek, hogy a Grand Hotelből telefonon közölték, hogy Miss

Európa nem mozdulhat el édesanyja betegyáza mellől. Orlási felzudulás fogadta ezt a bejelentést.

— *Csalás! Rablás! Beccsapnak hennünket! Adjak vissza a pénzünket!* — és hasonló kiáltások hangzottak a felháborodott vendégek asztalai felől.

A publikum majdnem megverte a kávéháztulajdonost, akit csak az ügyeletes rendőrtiszt tudott megvédeni. A nagy láрма közepette egy külföldi vendég hárszón hangon elkialtotta magát:

— Fizetni!

Amikor a fizetőpincér összeállította számláját, a külföldi vendég a végösszegeből levont ötven százalékot, valamint a saját maga és felesége után lefizetett négy silling belépődíjat. A fizetőpincér nem fogadta el ezt az összeget, amiből veszekedés, majd pofozkodás keletkezett. A közönség a vendég mellé állt és már-már általános verekedés kezdődött, amikor végre rendőrök érkeztek a kávéházba. Ebben a pillanatban mintegy adott jelle mindenki felállt asztala mellől és a közönség a ruhatár felé öszönlött, fizetni azonban mindenki elfelejtett és fizetés nélkül akartak távozni a kávéházból. A kávéház tulajdonosa azonban a rendőröket az ajtóhoz állította és a rendőrök, valamint a kávéház személyzete megakadályozták azt, hogy bárki is fizetés nélkül távozzék. Hajnali négy óra volt már, amikor elcsendesedett a kávéház környéke, a botrány azonban ezzel még nem fejeződött be, mert sokan azzal fenyegetőztek, hogy csalásért feljelentik a kávéház tulajdonosát.

Simon Böske csütörtök délelőtt 11 óra 5 perckor a keleti pályaudvarról elutazott Budapestre. A Grand Hotel előtt, amelynek erkélyéről széles és hosszú piros-fehér-zöld lefogó csing le, nagy néptömeg gyűlt össze, hogy megegyszer lássa Miss Európát. Negyedtizenegy órakor kijött Simon Böske a bécsi magyar

követség két tagjával és Miss Ausztriával.

Már várt az autó, amely zászlókkal volt díszítve. Sétakocszásra ment a társaság Bécs uccán s amerre az autó elhaladt, a közönség lelkesen tüntetett Miss Európa mellett. Simon Böske kalap nélkül ült a kocsiban és mosolyogva köszöntött jobbra és balra. Több helyen virágokat szórtak a kocsiba. A sétakocszás után a társaság kisetett a pályaudvarra.

Mint Budapestről jelentik, a bécsi vonat 35 perces késéssel csütörtök délután 3 óra 50 perckor futott be a Keleti-pályaudvarra, ahol igen nagy tömeg várta Miss Európát. A Keleti-pályaudvar előtti téren is hatalmas tömeg sereglett össze, hogy üdvözölje Simon Böskét. Budapest város nevében Némethy Károly főjegyző üdvözölte, majd Porzolt Kálmán beszélt a zsűri nevében, amely Miss Magyarországgá választotta Simon Böskét, végül a budai főjegyzet képviselője köszöntötte Európa szépségkirálynőjét. A fogadtatás alatt a pályaudvaron Magyar Imre cigányzenekara játszott, majd a beszédek elhangzása után Simon Böske édesanyja és szűkebb társasága kíséretében a pályaudvar előtt várakozó felvirágzott autóba ült és a Rákóczi-úton és a Múzeum-körúton át a Gellért-szállóba hajtatott, ahol budapesti tartózkodása alatt Budapest város vendége lesz. Az egész utvonalon végig emberek hatalmas tömege várta a szépségkirálynőt és kendőket lobogtatva, kalapokat lengetve, éljenzeve üdvözölték Miss Európát.

Öngyilkosság vagy véletlen szerencsétlenség?

Egy szlalinai földbirtokos feleségének tragédiája

Oszijekről jelentik: Megrendítő szerencsétlenség történt szerdán este Szlalinán Dobrics Sándor duzzgazdag földbirtokos házában, ahol a földbirtokos fiatal felesége férje revolverével szívenlötötte magát és nyomban meghalt.

Dobrics Sándorné szerdán egész nap feltűnően szótlan volt és amikor férje ennek okát tudakolta, kijelentette, hogy nagyon álmos.

Este az asszony lefeküdni készült, miközben odament férje hálószekrényéhez és magához vette férje revolverét.

Dobrics Sándor figyelmeztette az asszonyt, hogy ne játszon a fegyverrel, mert baj származhat belőle, mire az asszony megjegyezte:

— *Ne félj, tudom mit csinálók. Csak érezni akarom, milyen a halál lehetete.*

Erre a mellének szegelte a fegyvert, amely a következő pillanatban felsült. A férj nyomban orvost hívattott és autóra tették a szerencsétlen asszonyt, hogy a virofitical kórházba szállítsák, de utközben meghalt.

Nem tudni, hogy az asszony öngyilkossági szándékból vette-e magához a gyilkos fegyvert vagy csak véletlenségből történt a szerencsétlenség. A házaspár a legnagyobb egyetértésben és anyagi gondok nélkül élt. A titokzatos szerencsétlenség ügyében a csendőrség megindította a nyomozást.

Választásra készül a becskereki zsidó hitközség

Dr. Hubert Szigmond ügyvéd és Elek Viktor cukorgyári igazgató az elnökjelöltek

Becskerékről jelentik: A becskereki zsidó hitközség képviselőtestületének mandátuma lejárt és rövidesen új választás lesz a hitközségi tisztségek betöltésére. A választást április második felében tartják meg, de máris igen élénk választási agitáció indult meg és a beavatottak szerint igen éles harcra van kilátás. A választáson két lista fog küzdeni. Az egyikén dr. Hubert Szigmond jelenlegi hitközségi elnök a listavezető. Ez az ugynevezett hivatalos lista, amely körül főként a kisemberek és az idősebb hitközségi tagok csoportosulnak.

Ezzel küzd egy másik lista, amelyen Elek Viktor a becskereki cukorgyár igazgatója a listavezető. Elek fellépése általános meglepetést keltett, mert a cukorgyári igazgató eddig nem vett aktív részt a hitközségi politikában. Elnökjelöltségének az a magyarázata, hogy Elek igazgatót nemrégén küldöttség kereste fel és felkérte a jelöltség vállalására. A küldöttséget Kállal Jenő és Fenyves Izsó gabonakereskedők vezették és tagjai a becskereki kereskedelmi élet vezető egyéniségei közül kerültek ki. Elek Viktor a kérésnek engedett és belegeyezett abba, hogy a jelölőlistán a neve szerepeljen.

Bár a választás napja még ki sincs tűzve, a választási agitáció máris élénken megindult, főképpen az Elek-párt részéről. Az Elek-párti kortesek máris egymásután keresik fel a zsidó hitközségi választókat és aláírásokat kérnek tőlük.

A hitközségi választás elnökévé dr. Julius Armin ügyvédet választották meg. A hitközség jelenlegi népszerű elnökét, dr. Neumann Gyula orvost mind a két listán jelölik és az Elek-pártnak azonban az a szándéka, hogy a jövőben két alelnöki tisztséget létesítsenek és a második alelnöki állásra Fenyves Izsó gabonakereskedőt szándékoznak megválasztani.

Matkovics Dobrica főispán Noviszadon

A főispán látogatást tett a város előkelőségeinél

Matkovics Dobrica, a bácskai tartomány főispánja csütörtökön autón Noviszadra érkezett. A főispán délután három órakor dr. Borota Branislav polgármester fogadászójában fogadta a sajtó képviselőit. A főispán örömet fejezte ki, hogy a sajtó képviselői meglátogatták. Kijelentette, hogy interjú elvből nem ad, programja pedig azonos a kormány programjával és a mai rendszerrel, amely minden téren igyekszik javítani a helyzeten. Az újságíróknak arra a kérdésre, hogy redukálják-e a noviszadi képviselőtestület tagjainak számát, a főispán azt felelte, hogy a gyors munka érdekében minden szükséges intézkedést megtesz, de nem lehet sablonszerűen megállapítani az egyes városokban a képviselők számát. Hogy hány tagja legyen egy-egy város képviselőtestületének, az mindig a helyi viszonyoktól függ és ettől teszi függővé azt is, hogy Noviszadon emelje vagy redukálja-e a képviselőtestületi tagok számát. Kijelentette a főispán, hogy látogatása nem inspicálójellegű. Elsősorban udvariassági látogatást akart tenni a polgármesternél, a tanácsnokknál és a város előkelőségeinél és csak később kerül majd sor hivatalosabb jellegű inspicálásra.

A főispán közölte, hogy a városi tanács tagjain kívül több noviszadi előkelőségnél akar látogatást tenni. Elmondotta, hogy mennyire meglepte Noviszad rohamos fejlődése. Három évvel ezelőtt járt Noviszadon és most örömmel állapítja meg, hogy a város azóta hatalmas tempóban tört előre a vajdasági városok között és szinte lenyűgöző a szerbek ősi Athénjének eleven, zajos, fürgé élete. Szilárd meggyőződése, hogy Noviszad ipari és kereskedelmi téren csakhamar az összes többi városok fölé fog emelkedni, mert ebben a tekintetben a város már régen és kitünően megrajzolta az eredményes fejlődés jövőbe vezető útjait.

A csütörtöki napon Matkovics Dobrica főispán látogatást tett a püspöki palotában, ahol, minthogy Irenej püspök távol van, leadta névjegvét. Meglátogatta ezenkívül Djokics György tábornok hadseregparancsnokot s több katonai előkelőséget. A főispán pénteken a bíróságok elnökeit és az állami hivatalok vezetőit látogatta meg.

Izgalmas hajszá után torpedó- zuzók fogtak el egy görög csempészhajót

Ötvenezer font értékű kábítószert találtak a csempészeknél

Athénből jelentik: Athénből nyílik a legrövidebb hajóút a távolabbi Keletre, különösen pedig Konstantinápoly felé, amellyel Pyreus kikötője élénk hajóközlekedést tart fenn. Mint az ilyen nagyforgalmú városok és általában a kikötők, Athén éjjeli élete is erősen kifejlődött. Kikötőiben és külső városnegyedeiben kiérthetetlenül meglepültek azok az egzisztenciák, amelyek a kikötővárosok közbiztonságát és erkölcsét mindenütt annyira veszélyeztetik. Az athéni rendőrségnek igen sok baja akad különféle bűnözőkkel, kábítószerek csempészeivel és valóságos rablósözöttekkel, akik különösen az utolsó évek politikai zavarainak bizonytalan közállapotait igyekeztek kihasználni. Pyreus és Phleron kikötőiben a halászbárkák szakai állnak a part mellett. Törökországból, Ázsia partvidékeiről és Afrikából egyre érkeznek ki a berakodó hajók. Az utóbbi évek eseményei szükségessé tették azt, hogy a két Athén mellett kiömlő állandóan megszállva tartsa a haditengerészet. A hajókat éjszaka állandóan reflektorfényvel figyelik és páncélos motorosánkokon ellenőrzik a ki- és beszállókat. Hogy ez az elővigyázat nem fölösleges, bizonyítja a legutóbbi napok eseménye.

A pyreusi kikötőből az éjszaka sötétjében egy kis gőzös szedte fel a horgonyait. A gőzös nem állt közvetlenül a hajó kikötésére szánt helyen, hanem néhány száz méternyire a parttól, ahol a sárga karantén-zászlóval az árbócon, minden hajó köteles lehorgonyozni, ameddig az orvosi bizottság és a vámörsg tüzeteser át nem vizsgálta. A hajó azonban nem várta meg a vizsgálatot és éjszaka, amikor arra számíthatott, hogy az ellenőrzés kisebb, feltűnés nélkül kifelé indult a sötét vizeken.

Az ellenőrző torpedózuzó Morse-jellel szólította fel a megállásra, de a kis gőzös teljes sebességgel neki-vágott a nyílt tengernek. A pyreusi kikötőt őrző hadihajók is azonnal megindultak utána. Történetesen azonban nagy kőd volt és így erős reflektorokkal sem tudták pontosan megállapítani a gyanús hajó helyzetét és menetirányát. Első pillanatra bizonyosnak látszott, hogy a hajón valami rejtegetni való van. A görög flottának nem egyszer volt már alkalmak vakmerő csempészhajókkal megütköznie és így félkör alakban föl sorakozva, igyekeztek az egyre távolodó hajót bekeríteni.

A hajó egyenesen Kos-sziget felé tartott. Itt azonban a tenger veszedelmes, tele van zátonyokkal. A ten-

ger is viharos volt és a menekülő gőzös kénytelen volt tempóját lassítani.

A görög hajóhad már-már utólérte a menekülő hajót amikor az hirtelen leállította gépezetét és megadta magát üldözőinek.

Megállapították, hogy a hajó neve Elriad és ötvenezer font értékű ópiumot és morfiunt akart becsémpészni a pyreusi kikötőbe. A torpedózuzók egyike kötéltre fűzte a csempészhajót és bevontatta a pyreuszi kikötőbe.

Merényletet terveztek Kemal pasa ellen

A merénylettervet idejében felfedezték és az összeesküvőket letartóztatták

Carigrádból jelentik: A Zuhurist jelentése szerint Kemal pasa ellen újabb merényletet terveztek, amelyet azonban még csirájában elfojtottak. Az összeesküvőknek az volt a céljuk, hogy Kemal pasát meggyilkolják és forradalmat idézzenek elő Törökországban. Az összeesküvők élén egy asszony állt, az előkelő Chavri Hamu család sarja, akit társaival együtt letartóztatták.

Hétfőn reggel a bukaresti hatóságok értesítették a török hatóságokat, hogy román területen több menekült tartóztattak le, akiknek szintén részük van az összeesküvésben. A török hatóságok kérték a letartóztatott kiadatását, ami a napokban meg is történik. A török határon szigorúan ellenőrzik az idegeneket és azokat is alapos vizsgálat alá veszik, akik a török határt akarják elhagyni.

Bizalmat szavazott a francia kamara Poincarénak

Párisból jelentik: A kamara csütörtöki ülésén Poincaré betérjesztette a francia missziós rendekről szóló kilenc törvényjavaslatot és egyben bejelentette, hogy a javaslatok napirendre tűzéséből bizalmi kérdést csinál. Poincaré szavaft a jobb oldal és a közép bal nagy helyesléssel fogadta. A miniszterelnök kijelentette, hogy a francia missziós rendek befolyásának csökkenésével a külföldi missziós rendek befolyása is csökken.

Malvy a parlament elnöke tiltakozott az ellen, hogy a miniszterelnök megváltoztassa a napirendet, de végül is 323 szavazattal 254 ellenében bizalmat szavaztak a kormányoknak. Így hát a kilenc törvényjavaslat napirendre kerül.

Az ellenzék el van szánva arra, hogy obstrukcióval fog küzdeni a javaslatok megszavazása ellen.

Tizenkét halálos áldozata van a „King Edward“ szálló égésének

A szálló vendégeit álmukban érte a tüzkatasztrófa

Londonból jelentik: A honkongi jelentések drámai részleteket közölnek a „King Edward“ szálloda tüzkatasztrófiájáról. A szálloda vendégei aludtak, amikor a földszinti nagy szalón kigyulladt. A lángok szédületes gyorsasággal haladtak egyre feljebb. Néhány perc múlva már lángokban állt az első és a második emelet lépcsőháza.

Kirohagtak a tűzoltók, azonban primitív létráik nem voltak elég magasak, úgy hogy a felső emelet lakói nem mászhattak ki az ablakon át. Természetesen borzalmas pánik keletkezett a vendégek között. Hálóingekben szaladgáltak a folyosókon. Mikor látták, hogy már az egész lépcsőház lángokban áll, visszarohtantak szobáikba és az ablakokon át próbálták menekülni a lángok elől.

Egy fiatal londoni hölgy, mrs. Robson negyedik

emeleti szobájának ablakából rémületében az uccára ugrott és szörnyethalt.

P. Baillie, egy francia bűvész, aki a napokban érkezett Hongkongba, hogy ott egy nagy revű keretében mutassa be bűvésztudományát, szintén kiugrott az uccára és ő is meghalt. Egy amerikai matróz szobája ablakából a villámhárítón próbált lemászni a tűzoltólétrára, amely körülbelül a második emelet magasságáig ért. Kiszölette azonban nem sikerült. Leesett a villámhárítóról s ő is meghalt.

A második emelet egyik szobájában lakott Csang-Ming-Su tábornok, Kuang-Tung tartomány főkormányzója. A tábornok feleségével együtt szintén az uccára ugrott. Súlyosan megsebesültek, de kílátás van rá, hogy meggyógyulnak. Összesen tizenkét halálos áldozata van a rettenetes szállodaégésnek.

A megcsalt férj, aki nem haragszik a feleségére, mert ezresbankókat talált az udvarló zsebében

Különös házassági tragikomédia Kolozsváron

Kolozsvárról jelentik: A napokban a kolozsvári járásbírósg egy pórt tárgyait, amely olyan gazdag komikus elemekben, hogy a becsületére válna a legbrilliansabb bohózatfőnök is.

A történet hőse egy fiatal kolozsvári rövidáru ügynök, aki üzleti útját, mivel a nagy hófúvásban a vonatok nem közlekedtek rendszeresen, hirtelen félbeszakítva, rossz időben érkezett haza. A férj megérkezése kínosan érintette a fiatal menyecskét, mert épen látogatásban volt nála leánykori udvarlója. A helyzet legalább is kényelmetlen volt. A férj türelmetlenül kopogott az ajtón. És így az udvarlónak, aki negligésben tartózkodott a szobában, nem is volt ideje, hogy a ruháját magára kapja, úgy, ahogy volt, be kellett bujni az ágy alá. A férj megjelent nagy jégcsapokkal a bajuszán. Elbeszélte, hogy a hideg miatt szakította félbe az útját. Vacsorát kért. Nyugodtan megvacsorázott, mialatt a feleségét a halálos félelem gyötörte, hogy az ura észre találja venni a székre rakott idegen ruhákat, amelyek szerényen húzódtak meg a lámpaernyő árnyékában.

A férjek azonban rendszeren rövidlátók szoktak lenni. Így az ügynök sem vett észre semmit és amikor az utolsó kenyérmorzást is elfogyasztotta, nyugodtan vetkőzni kezdett, hogy befeküdjön az ágyba, amely alatt az udvarló rejtőzött. Ebben a kínos szituációban az asszony, hogy valami módon eltávolítsa a férjét,

— legalább addig, amíg az udvarló meggorhat — keservesen jajgatni kezdett és panaszkodott az urának, hogy szörnyű módon fáj a foga. Kérte a férjét, hogy hozzon neki a patikából valami fájdalomcsillapítót. A férj jó fiú volt és bár már ő is éjjeli toaletten készült ágyba térni, újra öltözni kezdett. Sürgősen magára kapta a ruhát, felhuzta a bundáját, fejébe csapta a kalapját és rohant ki a zimankós éjszakába. A patikában azután őriási meglepetés érte. Észrevette, hogy a nadrág, ami rajta van, nem az övé. Idegen nadrág volt, de nagyon jófajta nadrág, mert hátul a revolverzsebében negyvenöt darab gyönyörűen vasalt ezerleles mosolygott.

A férj megvásárolta az ópiumcseppet, azután hazament, átadta feleségének az orvosságot, de viszont nagyon bölcsen egy szóval sem érdeklődött abban az irányban, hogy került ő rá ez a mesheli nadrág. A történet itt be is fejeződött volna, ha az udvarló nem találja tulságosan drágának ezt a negyvenöt ezer lejes diszkrécióit. Perre került a dolog, amelyet azonban a félig szerencsés, félig peches Don Juan most elvesztett, még pedig azért, mert a férj makacsul tagadta, hogy ő valaha életében negyvenöt ezer lejjel bélt nadrágot talált volna a lakásán. A megadrágtalanított szerelmost így a járásbírósg elutasította keresetével, mivel az asszony igen érthető okokból nem támogatta vallomásával a felperest.

Háremet tartott Amerikában egy német öregúr

Lipschütz pasa előkelő barátai

Newyorkból jelentik: Passaic városában sokáig őt eszöndesen és visszavonultan Henry Lipschütz német bevándorló. Már elhunyt negyven éves, alacsony termetű, kopasz fejről, szürke hajszárról senki sem tételezte volna fel, hogy különösen fiatal leányok menyinyire szeretik a társaságát. Pár hét előtt arról kezdtek eszeveszni Passaic városában, hogy Lipschütz valóságos török pasa, aki háremet tart lakásán.

A rendőrség is neszét vette a dolognak és egy detektív ment el, hogy megállapítsa a valóságot. Amikor benyitott Lipschütz szobájába, a széles kereketlen két fiatal leányt talált, akik török háremhölgyek módjára, csak papucsot és boklécig érő bő hegyogót hordtak, az asztal mellett hasonlóan felöltözve vagy levetkőzve másik három fiatal leány ült. Nagy kirosszékében pipázva trónolt a társaság fölött Lipschütz pasa. Kiderült, hogy az öregedő, csunya férfinak tényleg *hattagu háreme* van, amelynek tagjai a város előkelő családjaiknak leányaiból kerülnek ki, akik a leghevesebben versenyeztek uruk kegyelvéért és amikor csak lehetett, lakású szökeket hazulról.

A nyomozás megállapította, hogy Lipschütz háremhölgyei között két egyetemi hallgató is van és egyik gyakori látogató menyasszony.

Mint hogy a kihallgatott leányok valamennyien azt vallották, hogy szabad akarattal, hívás nélkül mentek el Lipschützhez és tudtak egymás létezéséről, nem volt törvényes jogaim az eljárás megindítására, csak valami kis kihágásért tudtak ötven dollár pénzbüntetést kiszabni a hárem urára.

A walesi herceg új élete

Súlyos feladatok várnak az angol trónörökösre György király betegsége miatt

London, március.

Amikor az első jelentéskéntem látszó, semmi vezélyt nem sejtető orvosi bulletin megjelent György király betegségeiről, még semmi jel sem szólt arról, hogy ezek a látszólag egyszerű, szürke szavak milyen erősen befolyásolják majd a walesi herceg életének alakulását. A walesi herceg előtt most megnyílt egy új élet perspektívája, amely nagyobb terheket és felelősségeket ró a vállaira, mint amilyeneket valaha is viselt.

A király betegsége folytán az utóbbi időben kisérsőkként a királyi család dekoratív és reprezentáló jellegű kötelezettségei. A király nagymeműségű mechanikusabb jellegű napi munkáját most a betegség tartamára kinevezett államtanács látja el. Az államtanács a címadohányozáson kívül minden királyi tevékenységet elláthat. Még a parlamentet is feloszlathatja.

Az államtanács valamelyik tagja személyében elnököl a titkos tanács megbeszélésein és ellenjegyzésként a sokszáz rendeletet, melynek kiadása az angol kormányzás mechanizmusának egy fontos része. A király reprezentáló jellegű kötelezettségeit a walesi herceg fogja átvenni. Régi szokás Angliában, hogyha valamelyik tengerentúli dominium kormányzója, miniszterelőke vagy minisztere Londonba jön, a király fogadja és érdeklődik felelősségteljes nehéz munkája iránt. Ezeket a királyi audienciákat mindig nagyon megbecsülik az angol gyarmatok prokonzuljai. A walesi herceg kiüldönd ismert az egész angol birodalmat, mert annyit utazott már a különböző gyarmatokon, mint a királyi családnak egyetlen tagja sem. Ő fogja tehát apjának ezt a munkáját ellátni, ő fogadja majd a gyarmatok kormányzóit és minisztereit, akik között egyébként számos jóbarátja is van.

Az is régi angol szokás, hogyha egy magasrangú államhivatalnok, tábormeg, vagy admirális leköszön tisztről, vagy nyugalmába vonul, látogatást tesz a királynál. A király elhúszkodik tőle és megköszönő szövegű levelet ír. Ezen túl ezeknek a távozó notabilitásoknak a hűségfogadása is a walesi herceg hatáskörébe tartozni egészen addig, amíg a király tökéletesen meg nem gyógyul.

A walesi herceg legsúlyosabb feladata kétségkívül a "levée", a reggeli tömegfogadás. A levée mindig a St. James palotában tartják. A király vagy képviselője magál egy hatalmas terem egyik végén. Sokszáz tiszt, notabilitás és meghívott magánember megy keresztül a szobán. A neveket udvari hivatalnokok kiáltják ki. A felhívott vendég végigmegy a szobán, elmegy a király előtt, meghajlik előtte, a király is meghajlik, aztán a vendég sietve távozik, mert már nyomában van a további vendégek nagy tömege, amely végláthatatlan líbasorban vonul el a király előtt. A külföldi követei egy jó darabig szintén a walesi hercegnek fogják bemutatni megbízó vagy visszahívó levelüket a királyi helyett. Régimódi, díszes udvari fogatok jönnek majd értük a lakásukra, hogy a walesi herceg színe elé vigyék őket.

Aldershotban minden évben nagy katonai díszszemle van, hadgyakorlatokkal egybekötve. A király minden évben megjelenik Aldershotban és egy hetet

tölt itt, a katonái között. Az ideje valószínűleg a walesi herceg fogja őt képviselni Aldershotban.

A londoni szezon végét jelző cowesi (Wight-sziget) díszes yachtvorsenyeken is mindig részt vesz a király. Portemouth kikötőjében száll fel a király a "Viktória és Albert" nevű udvari yachtira és áthajózik a cowesi vízekre. Minden augusztus elején megteszi azt a kellemes kirándulást a király, az ideje azonban valószínűleg nem lesz abban a helyzetben, hogy ezen az ünnepségen résztvevősen. Ez is a walesi hercegre vár.

De vannak még egyéb feladatai is. Nagyobb elemi csapások vagy katasztrófák esetében a király mindig előtagot a helyszínre. Bizonyos fokig a nemzeti katasztrófák közé lehet sorolni az észak-angliai és walesi bányakerületek lakosságának rettenetes nyomorát. A walesi herceg hazatérése óta első nyilvános szereplése az volt, hogy ellátogatott a nyomor falvaiba és tanulmányozta a szerencsétlen bányászok helyzetét. Valószínűleg ezt is a király végezte volna el, ha nem volna beteg.

Nagy tüzek mindenfelé

Londonban, Newyorkban és Olaszország két városában hatalmas tűzvész pusztított

Londonból jelentik: Évtizedek óta nem volt Londonban olyan hatalmas tűzvész, mint amilyen szerdán este pusztított a Themse partján elterülő depfordi kerületben. A tűz egy papírgyárban keletkezett és hamarosan átterjedt a szomszédos épületekre is. Rövid idő alatt egy a papírgyár, mint a mellette levő konzervgyár elpusztult. A lángok husz-harminc méter magasságba csaptak fel és vörösré festették az eget. A tűz több mérföldes körzetben látni lehetett. A Themse-parti rakthárnak több, mint száz méteres területén égtek. A tűzvészhez kirohant London egész tűzoltósága. A tűz által sújtott kerületben a villamosforgalmat is be kellett szüntetni, mert a villamos vezetéket tartó oszlopok is meggyulladtak és kidőltek. A tűz nagy pusztítást okozott a telefonhálózatban is.

Milánói jelentés szerint Montali toszkánai községben szerdán nagy tűz pusztított, amely teljesen elhagyta a gyapjúgyár telepet. A kár kétféle millió. Nagy tűz pusztított az olaszországi Bariában is, ahol a város központjában leégett egy nagy áruház. Az ottani munkálatok közben több ember megsebesült és a kár másfél millió líra.

Newyorki jelentés szerint Long Island mellett a courtisfield reptéren szerdán este leégett két repülőgéparán, amelyben husz repülőgép volt. Valamennyi gép teljesen elégett és a kár meghaladja a másfél millió dollárt. Emberéletben azonban nem esett kár.

Trockij leberetváltatta kecskeszakállát

Könyvet ír ellenfeleiről

Berlinből jelentik: A Vossische Zeitung konstantinápolyi tudósítója jelenti: Trockij kedden este és szerdán hosszasan tárgyalt a Tokatlian-szállodában egy Párisból jött ügyvédrel, de hogy miről, az nem szivárgott ki. Trockij amióta átköltözött a szállodába, még egyszer sem hagyta el szobáját, felesége és fia azonban gyakran járnak ki a városba.

Trockij leborotváltatta jellegzetes szakállát és alig lehet ráismerni. Reggeltől késő estig folyton dolgozik. Állítólag könyvet ír moszkvai ellenfeleiről. A Tokatlian-szállodába Leo Sedov néven kapja a postát. Németországból, Franciaországból és Amszterdamból érkeznek levelek címére. A legtöbb levelet azonban nem a szállodába kapja, hanem egy konstantinápolyi barátja címére, aki a leveleket azonnal továbbítja Trockijhoz. Nagyon elkedvetlenítette Trockijt, hogy a német kormány még mindig nem döntött utazási kérelme ügyében.

A Reuter-iroda képviselőjének Trockij a következőket mondta:

— Kérvenyemre nem kaptam ugyan eddig választ, de remélem, hogy megkapom a beutazási engedélyt Németországba. Ha kéresem elutasítják, Sztambulban maradok.

Trockij megjegyezte, hogy sem Franciaországtól, sem Csehszlovákiától nem kért tartózkodási engedélyt. A Times konstantinápolyi tudósítója meglátogatta Trockijt a perai Tokatlian szállodában. Trockij az angol hírlapíróra egészen ember benyomását keltezte. Szellemileg teljesen friss és fájdalomról nem panaszkodik.

Trockij ezzel a humoros kérdéssel fordult a lap tudósítóhoz:

— Mit gondol, megengednék-e nekem, hogy Angliába menjek és folytassam a Britlis Museumban tanulmányaimat, amelyeket éveket ezelőtt abba kellett hagynom.

Trockij elmondta, hogy kitasították a szovjet területéről. Törökországba akarata ellenére vitték. Az egyetlen ország, ahová szívesen menne, Németország.

eddig azonban nem kapott választ beutazási kérelmére. A török politika egyáltalában nem érdekli.

A Times tudósítója a beszélgetésből azt a benyomást szerezte, hogy Trockij továbbra is izig-veérg meggyőződéses kommunista, a tanácsköztársaság rendszerének tántoríthatatlan híve. Trockij jövője a Times szerint olyan sok tényezőtől függ, hogy egyelőre nem lehet megjósolni, milyen módon jut majd ismét hatalomra Oroszországban. Bizonyos, hogy Trockij azért akar Németországba menni, hogy újból felvegye a kapcsolatokat Németországban élő orosz és német barátjaival.

Egy férfi holttestét sodorja magával a zajló Dráva

Rohamosan emelkedik a víz állása, de katasztrófától nem kell tartani

Oszijekről jelentik: A Dráva megindult a jégzajlás és ezzel egyidejűleg a víz állása is rohamosan emelkedik. Szerdáról esütöttökre negyven centiméterrel emelkedett a folyó vízállása Oszijeknél és jelenleg 180 centiméter a víz magassága. A folyamtermérség szerint további emelkedés várható azonban tekintettel arra, hogy az olvadás lassú, katasztrófától nem kell tartani.

Csütörtökön délután a parton sétálók észrevették, hogy a víz egy férfi holttestét sodorja magával. Többen azonnal csónakra szálltak és a holttest felé eveztek, hogy kifogják, ez a fáradozás azonban sikertelenül járt. A holttestet megelégtelték volna a csónakkal, eltűnt az egyik jégtábla alatt. A történetről értesült a rendőrség is, amely nyomozást indított és ütesítette a drávéntani községet, hogy figyelje a folyót. Egyelőre nem lehet megállapítani, hogy ki a Dráva áldozata, amelyet a zajló folyó tovább sodor.

A szovjet követet küld a vatikáni államba?

Megindultak a tárgyalások a diplomáciai viszony felvételéről

Moszkvából jelentik: Az itteni politikai körökben bizonyosra veszik, hogy a szovjetkormány rövidesen követet küld az njonnan megalakult vatikáni államba. Állítólag egy külföldi hatalom, amelynek érdekében állna a Vatikán közeledése, közvetít a két kormány között. Rövidesen megindulnak a tárgyalások a szovjet és a Vatikán megbízottai között a vatikáni szovjetkövet személyére vonatkozóan.

Ismeretes, hogy 1926-ban már szintén folytak ilyen tárgyalások, akkor azonban a diplomáciai viszony felvételéről nem lett semmi, mert a szovjetkormány nem akarta akkreditálni a Moszkvába küldendő pápai nunciust. Most azonban a heavatottak azt hiszik, hogy a tárgyalások eredményre fognak vezetni.

A véres ruha

Orizetbe vettek két embert a szakulei rablógyilkosság gyanúja miatt

Lokról jelentik: A hatóságok születőrnő nyomozást indítottak a szakulei rablógyilkosság tettesének a kézrekerítésére. Mint ismeretes, Becsejszki Ráda szakulei komptulajdonos és annak szolgáját Dragoljub Petárt behatáris kegyetlenséggel meggyilkolták. A gyilkosok azzal az ürüggyel csalták ki a szolgát a kompházból, hogy át akarnak kelni a Temesen a farkasdini partra. A folyó partján azután rátámadtak és haltával szétverték fejét, holttestét pedig a folyóba dobták. Ezután bementek a kompházba és végeztek Becsejszkiel is, majd összeszedtek minden értékesebb holmit valamint háromszázhusz dinár készpénzt és elszöktek.

A gyilkosokat Popov Ljubica szakulei asszony fedezte fel és nyomban értesítette a csendőroket, amely megindította a nyomozást. A nyomozás során a csendőrség orizetbe vett két gyanús férfit akiknél semmiféle igazolványt nem találtak. A gyanút az keltette fel ellenük, hogy ruhájuk tele van vérfolttal, amelynek eredetéről nem tudnak előgagadható magyarázatot adni. A gyilkosság elkövetését tagadják és azt állítják, hogy munkakeresés végett tartózkodnak Lok környékén. A csendőrség a nyomozást tovább folytatja és ennek érdekében az orizetbe vett gyanúsítottak neveit még nem közli a nyilvánossággal.

BÁCSMEGYEI
A NAPLÓ-ra
bármelyik naptól kezdve lehet előfizetni s az előfizető részesül a könyvkedvezményekben

HIREK

Gyötrődések

L

Egy hibbant dobbanás a mellben: és megérzem, hogy szívem is volt; egy mosolygó lépés az uton: és megtudom, hogy ép lábbal futottam; néhány ósz hajszál friss téli títka; és eszmélek, hogy tán mégis ifjú voltam; egy kiáltó sebese süppedtek: s eszembe jut, hogy eddig talán jó volt a sokat káromolt nagy ur. Ó öröm szép csiflaga: fájdalom, gyűlölet langyos fény pocsolója: szerelem, zűrzavar rongyos lármája: értelem, hajnaltól estig csattogó láz: egészség és az erőltetett fogantatások fölött az egyszerű idő vér nélkül nemzett gyermeke: emlékezet. Szürkületig halálfeju lesz a most üzött piros pille, ha elfogom: Talán a szemembe nevet, hogy amit szép cifra rajznak hittem a szárnyán és vágytam, kergettem, szerettem, az már mind mögöttem ragyog az esti főlhök ijesztő vörös függönyén.

- II.

A távolok nem égnék úgy az ormokért, mint ahogy a bérc vágyik a messzeség után s az örökív remény zászlósa sem gyűlöli úgy a pesszimistát, mint ez őt. Esett reggelén így hány halott szív imádkozik azért, hogy a legforróbb száj kalácsa legyen. S tej-vérét egésze áldozatnak a méregre szomjas nyelv alatt! Olykor hiszem, hogy ünneplőbb gögőt sem hirdettek, mint amilyen az alázatosaké, szikárabb önzést se, mint a szentoké, harapósabb száját nem mutattak, mint amilyen a szeretet, s az ézig hőmpölygő gerjedésről is talán csak az tud álmodni, aki minden szűz alkonyát elbabusgatja a vétkesebb holnap, reményivel. Jutalmas part felé, ha sok szelid ajándékkal hajóztok, vigyázzatok ti is arra a pillanatra, amikor kiugrik mellettekből a legdühödtebb vadállat: a szánalom.

III.

Álmuk a legmélyebb bányá, szívük a legmagasabb torony, beszédjük süket csillóság egy hallgató vizen és a szerelmük megdermedett halott. De sokszor elnézem őket a nem nekik való utakon: mennek, élnek, ragyognak és fehér kékvetet kaszálnak, hogy megegethessék a gyászukat. Vidámságnak fölötözöttien megállnak olykor a tavasz félelmes hidjain, mintha nem is éreznék magukban a fekete terhet, vagy keresik a bennük élő halott kísértetét a nyüzsgő szép arok között. Kéz annak sápadtságát idézi, száj annak meggyűszinét érleli, mell annak hálványait tartja kupolán s a szépség annak varázsából szűri az édes permetet. Én tudom; hiába hallgatnak és hiába tagadnak, mert minden szerelmek közt az övék a legelevenebb, kik koporsón csillogtatják a szívüket és egy halottért buzognak belül. Oly mindegy hogy a föld vagy a tenger őrzi ezt a szent hullát, vagy az emlékezés friss csillagával virrasztja őt a mult.

IV.

Fonyadt gyötrelem: vítézeim közt néha egy ünneprét megjelenik a minden fájdalom fedelme, a legvádlóbb és a legcímább király. Átkok könyvével áll az áldás keresztjének számlóján s koronáját vörösré hevíti a tűzön, amely sohse égetett, újját eltüntet egy széles sebben, amely sohse mélyedt belém és fekete palástot szab egy emlékemről, amelyről azt mondom, hogy színtelen. Meg nem álmódott álomk ezernyi csillogat rózsa s vádol egy bűnrét, hogy nem követtem el, szur egy tövissel, hogy nem hágtam bele, véres kendővel törli arcomat egy lázért, hogy nem verejtéketetett s megolvastva minden sirásaim legfinesebhibék, kiönti merthogy még örömgem sem hevílt bennem soha. Majd bevezeti karján a kinok királynőjét, aki vak, mert nem szurtam ki a szemét, céda, mert nem értem hozzá, magzatgyilkos, mert sohse csókolt s egyetlen igaz fájdalom, mert sohse bántott. Olykor érzem: az a legigazibb cselekedetünk, ami még szándék se volt bennünk soha s a vak-süket királynő szívét is talán elibénk emeli a vád, hogy örületig gazdag szerelmünk legyen mindörökké csak azért, mert sohasem indultunk egymás felé.

Berényi János

*

VÁROSI SZÍNHÁZ. Péntek, március 15: Jaroslav Kocian hegedűművész hangversenye. Jegyelővétel csütörtök, március 7-ikétől.

*

— Az állami bíróság elnöke **Öfelségénél.** Beogradból jelentik: Dr. Szubotics Dusan volt igazságügyminiszter, a beogradi állami bíróság elnöke, csütörtökön kihallgatáson jelent meg **Öfelségénél.**

— A királyi család **Blédben tölti a nyarat.** Beogradból jelentik: **Öfelsége** Alekszandar király és a királyi család, mint minden évben, az idén is Blédben tölti a nyarat. A királyi villában már megtették az előkészületeket az uralkodócsalád fogadására. A királyi családdal együtt a királyi gárda is Blédbe megy és a gárda zenekara a nyár folyamán Blédben fog hangversenyezni.

— **Mária román királyné utazása.** Bukarestből jelentik: Mária román királyné csütörtökön reggel Ileana hercegnővel és kíséretével külföldi utra indul. A királyné Jugoszlávián keresztül Párisba, majd Madridba utazik nővérének, Beatrix infánsnőnek látogatására.

— **Pellegrineti beogradi nunciust bitorossá fogják kinevezni.** Zagrebből jelentik: Rómából érkező jelentések szerint a zagrebi lapok azt írják, hogy a pápa az áprillishan megtartandó konzisztóriumon öt-hat új bitorost fog kinevezni. Az új bitorosok között lesz Pellegrineti beogradi pápai nunciust is.

— **Létrejött a megállapodás a jugoszláv és bolgár delegációk között.** Beogradból jelentik: Csütörtökön délelőtti meggyeztek a jugoszláv és bolgár delegációk, amelyek a határon foganatosítandó biztonsági intézkedésekről tárgyalnak. A tárgyalás eredményéről kommuniké is adtak ki, amely szerint a meggyezést egy-két nap múlva aláírják.

— **Az új költségvetést nem terjesztik a törvényhozó tanács elé.** Beogradból jelentik: A kormánykörökből származó információ szerint az új költségvetést a kormány nem terjeszti a törvényhozó tanács elé, mert erre már nincs szükség, minthogy a miniszterelnök már elfogadta a tervezetet. A pénzügyi törvényt minden valószínűség szerint beterjesztik a törvényhozó tanácsnak, tekintettel arra, hogy ebben sok fontos javaslat foglaltatik.

— **A pénzügyminiszter látogatása a Narodna Banka kormányzójánál.** Beogradból jelentik: Dr. Svrliuga Sztankó pénzügyminiszter szerdán délelőn hivatali helyiségében meglátogatta Bajloni Ignácot, a Narodna Banka kormányzóját, akivel közel egy óra hosszúra tanácskozott. A pénzügyminiszter ezután dr. Novakovic Dragoljubot, a Narodna Banka vezérigazgatóját kereste fel, akivel szintén hosszabb ideig konferált.

— **Szavaznak az angol városok a La Manche-alagút építésé fölött.** Londonból jelentik: A La Manche-csatorna alatt építendő alagút parlamenti bizottsága körlevelet intézett a nagy angol városok tanácsához és arra kérte, hogy foglaljanak állást az alagútépítés kérdésében. A beérkezett válaszokból kiderül, hogy az alagútépítés mellett kétszázöt város nyilatkozott, ellenben csak hat, havanhét város pedig semleges álláspont-ra helyezkedett.

— **Tanítói és tanítónői kinevezések a Vajdaságban.** Beogradból jelentik: A közoktatásügyi miniszter a Vajdaságban megüresedett tanítói és tanítónői állásokra a következő okleveles tantereket nevezte ki: Bácskában: Buntjevics Vincét Bajmokra, Kuzsnics Zarizak Andrást a Vukovic-szállásra, Kurbánovic Mirkót Verucsklészára, Makai Leonkát Crvenkára, Jörg Hedviget Feketesre, Korobesanszki Ivánt Obornyacs-szállásra, Karánac Ijubicát Csurogra, Makszimovic Ljubicát Bezdánra, Mihelics Olgát Plavnára, Gyorgyevicsné Olgát Sztaribecsejre, Dietz Etelkát Novivrbászra, Decernicsné Szávic Dusanát Bogojévóra, Vorkapics Iliát Doroszlovára, Vischt Györgyöt Szprszki Milicicsre, Veszoljov Máriaét Szekicsre, Vizinger Lászlót Bulkeszire, Alekszics Zsófiát Sztariutakra és Vászics Szimlját Lokra. Bánáth: Vrbanyac Zlátát Podlokányra, Bucz Katalint Sztarászára, Guszi Jozefinát Katarinára, Igracski Vazult Banatszka Szuboticára, Krsztics Milévát Klarijára, Kurpsz Ljubicát Kovinra, Mitrovics Iliát Jankovmosztra és Obrenov Sztanojét Boresára. Baranyába: Avram Dragicát Grabovicra, Dugacski Józsefet Majskamegyára, Keszenovic Ljubomirt Csemnacra és Kresmar Tomislávot Karanacra.

— **Sajtóvétségért másfél hónapra ítelték Jevgyevics Dobroszlávot.** Novisadról jelentik: A noviszadi törvényszék csütörtökön tárgyalta Jevgyevics Dobroszlávot, a Vidován felelős szerkesztőjének sajtóvétségért, amelyet dr. Nikolic Bránko volt demokrata párti elnök indított ellene. A Vidován mult évi október 20-ikán megjelent számában az előző nap megtartott demokrata párti gyűlésről »Demokrata tolvajok konferenciája« címen cikket írt. A tárgyaláson Jevgyevics azt mondta, hogy a cikk sértő kitételei nem dr. Nikolic Bránkóra vonatkoznak. A törvényszék bűnössé mondta ki Jevgyevics Dobroszlávot és másfél-havi fogházra és kétezer dinár pénzbüntetésre ítélte. Jevgyevics védője, dr. ifjabb Hadzsi Koszta, valamint dr. Nikolic képviselője, dr. Macák Mátyás felebbezték az ítélet ellen.

— **Leszakadt a bányában a felvonógép.** Moszkvából jelentik: A Donec-medence egyik bányájában egy felvonókészülék lezuhant. Huszonhét bányász szörnyet halt.

— **Lefelezett holttest a sineken.** Debrecenből jelentik: A Debrecen-Nyíregyháza közötti vasutvonalon az egyik örháznál a pályabr szerdán este lefejezett holttestet talált. A rendőri bizottság nem tudta megállapítani a holttest személyazonosságát, mert zsebében semmit sem találtak. A férfit minden valószínűség szerint öngyilkosságot követett el.

— **Hidakat sodort magával a jégzárlás a felső Dunán.** Münchenből jelentik: A Duna felső szakaszán megindult jégzárlásnak két Duna-híd is áldozatul esett. Grossmehring mellett a jég elsodorta a Duna fahidját, ugyhogy a két part között megszünt az összeköttetés. Pörringer mellett a jég szintén elsodorta a hidat.

— **Autó az utolsó emberevők közt.** Londonból jelentik: A Fidsi-szigeteken az utóbbi években nagy népszerűsége tett szert az automobil. 1928-ban 1074 autó futott a Fidsi-szigeteken. Komoly eredmény ez, ha tekintetbe vesszük, hogy 1905-ben, amikor az első autók megjelentek a Fidsi-szigeteken, a bennszülöttek meg akarták kövezni az egyik autó tulajdonosát. Egy másik autótulajdonost pedig arra akarták kényszeríteni, hogy fogadja a boszorkányüző mágust, aki az autó helsejéből kiűzi majd a puffogó és kellemetlen benzinszagot terjesztő démon. Akkoriban az autómobilokat a garázsokban fegyveres katonáknak kellett őrizniük, hogy a bennszülöttek kárt ne tegyenek bennük. Ma már számos vagyonos bennszülött tartozik az autómobiltulajdonosok közé.

— **Derült idő várható.** A meteorológiai intézet jelenti: Tulnyomon derült és nappal enyhe idő várható újjeli fagyokkal.

— **A petrovoszelői rendőrök bűnügye a felelősségi bíróság előtt.** Novisadról jelentik: A felelősségi bíróságon Gyurjev Bosko tanácsa csütörtökön tárgyalta másodfokon Medurics Jován petrovoszelői rendőrvezető, Sztanoje Szima, Golus Pál és Hajdu Imre rendőrök bűnügyét, akiket azzal vádolt az ügyészség, hogy Ernyós József földmunkást a rendőrszobában úgy összeverték, hogy pár nappal kiszabadulása után sérüléseibe belehalt. A törvényszék a mult évben tárgyalta ezt az ügyet. Medurics beismerő vallomást tett, de azzal védekezett, hogy felsőbb parancsra cselekedett. A három rendőr védekezésében szintén azt adta elő, hogy ők a rendőrvezető parancsára verték meg Ernyóst. A tárgyaláson kihallgatott orvosszakértők azt mondták, hogy a boncolásnál nem lehetett megállapítani pontosan, hogy Ernyós az elszenvedett sérüléseibe halt-e bele, vagy pedig más körülmény okozta halálát. A bíróság Meduricsot felmentette az emberölés vádjá alól, csupán hivatalos hatalommal való visszaélés miatt ítélte le öt hónapra, a három rendőrt pedig felmentette azzal az indokolással, hogy parancsot teljesítettek. Csütörtökön a felelősségi bíróság indokainál fogva helybenhagyta az elsőfoku bíróság ítéletét.

— **Noviszd és Sztaribecsej között megindult az autóbusszorgalom.** Novisadról jelentik: Noviszd és Sztaribecsej között hosszabb szünet után csütörtökön megindult az autóbusszorgalom.

— **Jégrobbantás Noviszadnál.** Novisadról jelentik: A dunai flotta matrózai csütörtökön a két dunai hid közt csatornát robbantottak a jég, hogy lehetővé tegyék a két hid között feltorlódtó jégtömeg eltávolítását. A vasuti hídól háromszáz méter hosszúságban százhatvan méter szélességben öt-hat méter vastagságú jégtorlasz emelkedett. Ez a jégtömeg ezernyolcszáz vagonnak felel meg. A műszaki csapatok három aknával több helyen robbantást végeztek, de a hatalmas jégtorlaszt nem sikerült megmozdítani. A jégtömeg a délutáni órákban magától kettévált és a kamenicai partokra zudult. Később hametittel töltött újabb öt aknával végeztek robbantásokat. A hatalmas erejű robbantástól az egész jégpáncél megrendült, de a helyén maradt. Nagyban segítségére van a munkának az enyhe tavaszi idő, amennyiben a jégpáncél két órákor magától megindult, de kétszáz méter távolságra újból összetorlódtó. A műszaki csapatok pénteken tovább folytatják a robbantásokat.

— **Öt testvér a vádlottak padján.** Novisadról jelentik: A noviszadi törvényszék csütörtökön tárgyalta Felbanov Toma, Péra, Gyorgye, Zsvikó és Jován munkások bűnügyét, akik a mult év augusztus 12-ikén az uccán megtámadták Kozarcsics Márkó munkást és botlalt és követ súlyosan megsebesítették. A tárgyaláson Felbanov Gyorgye vállalta magára a verekedést. A bíróság csak öt mondta ki bűnössé és tíznapi fogházra ítélte.

— **Tiltakoznak az angol szabók a pulloveres szmoking ellen.** Londonból jelentik: Az angol férfidivat diktálói és a nagy férfiszabók egyhanguan tiltakoznak a walesi herceg esti ruházatkodási útjása ellen. Az összes szakértők hanguloyozzák, hogy a herceg anyyira a divat törvényei felett áll, hogy saját személyére nézve sohsem tévedhet, de közönséges halandók nem követhetik példáját, Bizonyára ő is csak kivételesen a kényelem kedvéért vett fel puha inget és szürke pulloveret a szmokinghoz.

— **Az orvos önfeláldozó szobalánya.** Párisból jelentik: Bourgen-Bresse városában egy Godefroy nevű fiatal munkásnak egy vasgyárban hatalmas vastömb zuhant a lábára. A vastömb összezsuzta a szerencsétlen fiatal munkás mindkét lábát. Egyik lábát amputálni kellett. Az operációt végző orvos kijelentette az amputálás után, hogy a fiu anyyira legyengült, hogy vérátömlesztésre volna szüksége. Ekkor jelentkezett az orvos szobalánya, Marie Gaudin és felajánlotta a vérért a betegnek. A vérátömlesztés meg is történt, a beteg azonban már nem lehetett segíteni.

— **Felrobbant srapsel.** Szentáról jelentik: Popovics Iván tizenhétéves adata kereskedőségű öregapja házában padlásán régi srapseldarabokat talált. Kíváncsi volt, mi lehet benne, kalapáccsal ráütött, mire a srapsel felrobbant és a fiu bal kezének három ujját és jobb kezének két ujját letépte. Popovics Ivánt be szállították a szentai kórházba.

— Csütörtökön megnyílt a Zagreb—beogradi légi közlekedés. Zagrebből jelentik: Csütörtökön újiból megnyílt a Zagreb—Beograd közötti légi közlekedés. Az utasszállító Zagreb nevű repülőgép csütörtökön délután két órakor indult Zagrebből Beogradba és ugyanekkor indult Beogradból a »Beograd« Zagrebba. Mindkét repülőgép szerencsésen megérkezett rendeltetési helyére. Az utazási jegy ára személyenként változatlanul hatszáz dinár. Legközelebb megérkezik az a négy új utasszállító repülőgép is, amelyeket a kormány nemrégiben Lyonban rendelt. Ezeket a repülőgépeket is a Zagreb—beogradi vonalon fogják forgalomba helyezni, míg a közlekedésügyi miniszterium nem nyit meg új légi vonalat.

— Egy vámréségi tiszthelyettes öngyilkos lett Budapesten. Budapestről jelentik: A Csokonay- és Népszínház uca sarkán lévő Hollandia-szállodában csütörtök délelőtt megrendítő öngyilkosság történt. Szerdán este egy katonáé érkezett a szállodába, aki a bejelentőlapot, mint Frigyes Ágoston negyvenhat éves vámréségi tiszthelyettes töltötte ki. A vendég csomag nélkül érkezett a szállodába és az egész estét a szobájában töltötte. Csütörtök délelőtt az elsőemeleti folyosón takarító szobalány revolverlövést hallott Frigyes Ágoston szobájából és amikor ijedten berontott, a tiszthelyettes az ágyban véres fejfel találta és mellette katonai revolver hevert. Azonnal megjelentek a helyszínen a mentők és megállapították, hogy az öngyilkos revolverrel a szájába lőtt és azonnal meghalt. Az asztalon bucsólevelet találtak, amelyben azonban nem tett említést arról, hogy miért lett öngyilkos. Később megjelent a szállodában az öngyilkos felesége és édesanyja, akik azonban nem tudtak felvilágosítást adni arra nézve, hogy mi készítette Frigyes Ágostont az öngyilkosságra.

— Milliárdok zsarolt a temesvári állategészségügyi inspektor. Bukarestből jelentik: A Cuvantul a földművelésügyi miniszteriumból arról értesült, hogy a temesvári állategészségügyi inspektor milliós zsarolókat követelt el. A miniszterium vizsgáló biztosa megállapították, hogy a temesvári állategészségügyi inspektor csak akkor adott kivételi engedélyt a marhakereskedőknek, ha százezer összegetek adtak neki vesztegetésként. Zsarolási ügyével már a törvénytör is foglalkozik és az ügyészség megkezdte a megszállt marhakereskedők kihallgatását. A vizsgálat eddigi eredménye alapján Turturache állategészségügyi inspektor állásától felüggesztették. Turturache többmilliót szerzett az exportengedélyek kibocsátásánál.

— Egymillió dinár kölcsönt kap a noviszdai gázyár. Noviszdáról jelentik: Dr. Borota Braniszlav polgármester csütörtökön délután négy óra-hívtá össze a város képviselőtestületét. Az ülésen a nyolcvan képviselőtestületi tag közül csak kilenc jelent meg. A polgármester beszámolt a közigazgatás múlt havi munkájáról. A beszámolóhoz Popovics Jaita szót hozzá, aki azt kérdezte, hogy az új képviselőtestület megalakulásával egyidejűleg miért nem nevezték ki a városi takaréki új igazgatóságát. A polgármester válaszában közölte, hogy a takarékpénztár évi jelentése és mérlege csak most készült el és az új igazgatóság kinevezésére így csak áprilisban kerülhet sor. A közgyűlés ezután 720.000 dinárt szavazott meg árnyvédelmi célokra. Ebből az összegből megerősítik a futóki erdőtől a Kíllsáig terjedő földet. Az ártól kutak megjavítására, amelyek az erős fagy miatt nagyon megrongálódtak. A közgyűlés megfelelő összeget utalt ki. A polgármester közölte, hogy az élelmiszerpiac áthelyezésének kérdéséről levették a napirendről és azt később fogják tárgyalni. Közölte a polgármester, hogy a gázyár eljuttatja a városi takarékpénztár egymillió dináros kölcsön kiutalását határozta el. Dr. Ilic Radusko a javaslat ellen szóltat fel és indítványozta, hogy a gázyár a Jelzalogbanknál vegyen fel kölcsönt, de a közgyűlés a tanács javaslatát fogadta el. Több kisebb közigazgatási ügy lefolytatása után a közgyűlés az esti órákban ért véget.

— Napl egy millió utast szállít a londoni földalatti. Londonból jelentik: A múlt hét folyamán a prabajegyellenőrzést végezték a londoni földalatti vasutakon és megállapították, hogy naponta átlag egymillió utas használja a földalatti vasutakat. Ez csak a normális forgalom, amely ünnepek vagy sportesemények alkalmával megsokszorozódik.

— Ingyen lakást kap Einstein professzor. Berlinből jelentik: Berlin város tanácsa elhatározta, hogy Einstein professzornak, a világhírű fizikusnak ötszáz négyzetméteres lakást ad, ahol élete végéig élhet. A viaszteru lakás az egyik berlini partián van gyönyörű park közepén.

— Minden kérdés megokozását igéri a tennesseei spirítiszta egyetem. Newyorkból jelentik: Tennesseeben van az első és egyetlen spirítiszta egyetem. Most az egyetem professzorai bejelentették egy hatalmas gyűjteményes mű megjelenését, amely spirítiszta szellemközléseket tartalmaz. Szerintük ez a kötet megoldja a tér és idő valamennyi problémáját, az élet értelmét és egyéb emberi kérdéseket. A lélek halhatatlanságáról szintén csatlathatatlann bizonyítékok lesznek benne. Az amerikai tudományos körök némileg indokolt szkepszissel fogadták ezt a kissé túlmérsz bejelentést.

— Kézrekerült Párisban egy német csekkcsaló. Párisból jelentik: A rendőrség letartóztatta Payer Gyula ötven éves német állampolgárt, aki ellen az ügyészség csalások, hamisítások és fedezetlen csekkkel történt manipulációk miatt körözöletet adott ki. Payer mintegy husz eszében károsította meg a párisi bankokat. Mindenütt német báróként szerepelt és biztos fellépésével sikerült is félrevezetnie több párisi bankot, amelyek a csekkcsalások révén közel tízmillió frank kárt szenvedtek.

— Új készüléket talált föl egy lisszaboni mérnök az elsüllyedt buváriakok kiemelésére. Párisi lapok jelentik Lisszabonból, hogy egy Palmiero nevű tengerésztiszt új készüléket talált föl, amelynek segítségével az elsüllyedt tengerajutárakat felszínre lehet hozni. A lisszaboni arzenálban és kikötőben végzett kísérletek eredménnyel jártak.

— Új fiatalító professzor a láthatáron. Párisból jelentik: Dr. M. Ischlonski orvos, aki éveken át Berlinben folytatott klinikai gyakorlatot, új fiatalítási eljárást talált fel. Elveti a Steinach és Woronoff-féle operációs beavatkozást és olyan megfiatalítási módot talált, amely a mirigyekben lévő hormonokat aktiválni tudja. Eddig százharmincegy esetben végezte kísérleteit sikerrel a fiatal orvos.

— Perceként 250 millió tonná veszít súlyából a nap. Londonból jelentik: H. P. Tizad angol tudós kijelentette, hogy a nap perceként 250 millió tonná veszít anyagából. Hamar megnyugtatta kissé megijedt hallgatóit: még így is 100 millió év kell ahhoz, hogy a nap a Föld mai nagyságára zsugorodjék össze. Mindenesetre megnyugtató kijelentés, — az ember készíthet a veszedelemre, amely 100 millió esztendő múlva minden bizonnyal bekövetkezik.

— Pusztító vihar Dél-Karolinában. Newyorkból jelentik: Dél-Karolina felett pusztító orkán száradott végig, amely óriási károkat okozott. A vihar Liberty városban egész uccasoroka rombadöntött és az emberáldozatok száma is nagy.

TŐZSDE

Zürich, márc. 14. (Zárlat.) Beograd 9.1275, Páris 20.2075, London 25.2375, Newyork 519.925, Brüsszel 72.175, Milánó 27.245, Madrid 77.90, Amszterdam 208.25, Berlin 123.30, Bécs 73.04, Szófia 3.7525, Prága 15.3975, Varsó 58.30, Budapest 90.645, Bjkareszt 3,99.

Zagreb, márc. 14. (Zárlat.) Páris 221.55—223.55, London 276.18—275.98, Newyork 56.76—56.96, Zürich 10.9440—10.9740, Milánó 297.37—299.35, Berlin 1259.57—1353.50, Bécs 798.94—801.04, Prága 103.00—102.13.

Noviszdai terménnytőzsde, március 14. Buza bácskai 79—80 kg, 250—252.50, szerémi 79—80 kg, 250—255, bánáti paritás Vrsac 79—80 kg, 242.50—245, Zan bácskai, szerémi és szlavóniai 252.50—257.50 Tengeri bácskai és szerémi 272.50—275, bácskai és szerémi IV V. 265—270, bánáti 270—272.50, Lisztek: Úg is 0g bácskai 345—350, kettes bácskai 330—335, 60s bácskai 300—315, halos bácskai 282.50—287.50, hetes bácskai 270—275, nyolcas bácskai 210—245, kopa bácskai és szerémi jutásakokban 185—190, bánáti jutásakokban 182.50—185. Irányzat: változatlan. Forgalom: 61 vagon.

Budapesti gabonátőzsde, márc. 14. Határidőüzlet: Buza októberre 26,73—26,90, zárlat 25,73—26,74, márciusra 26—26,10, zárlat 26—26,02, májusra 26,63—26,76, zárlat 26,62—26,65, Rozs októberre 24,63—24,95, zárlat 24,62—24,63, márciusra 24,20, májusra 24,77—24,92, zárlat 24,73—24,75, Tengeri májusra 29,50—29,75, zárlat 29,38—29,40, júliusra 29,10—29,50, zárlat 29,10—29,12, Készáru: Buza 26,25—27,35, tkarmányárpa 28,20—28,85, köles 29—29,50, tengeri 29,30—30,50, korp 19,25—19,50, rozs 24,20—24,40, sörárpa 27—29, zab 25,90—26,70.

Bécsi pótvár, márc. 14. (Josef Saborsky & Söhne, Wien, St. Marx jelentése.) Felhajtás: marha 98, irányzat barátságos, zsirsertés 119, változatlan, hussertés 173, lamyha 10—15 garással olcsóbb.

Chicago terménnytőzsde, március 14. Középarfolyamok (zárlatban az előző napi zárlat): Buza március (125 és fél) 125 háromnegyed, május (139) 130 egynegyed, július (132 háromnegyed) 132 háromnegyed, Tengeri március (96 egynegyed) 95 háromnegyed, május (99 háromnegyed) 99 háromnegyed, július (103) 102 és fél, Zab március (47 háromnegyed) 47 és fél, május (49 háromnegyed) 49 és fél, július (49 háromnegyed), Rozs március (110 és fél) 110 és fél, május (111), július (112).

Winnipeg terménnytőzsde, márc. 14. Középarfolyamok: Buza május (132 egynegyed) 132 háromnegyed, július (134) 134 egynegyed, október (133 egynegyed) 133 egynegyed.

Liverpooli terménnytőzsde, márc. 14. (Zárlat.) Buza március (8 sh 11 d) 8 sh 10 hetnyolcad d, május (9 sh 3 d) 9 sh 2 háromnegyed d, július (9 sh 6 d) 9 sh 5 háromnegyed d.

— Kézrekerült a párisi gyorsvonal postavezetőjének gyilkosa. Párisból jelentik: Kedden történt, hogy Páris és Strassburg között a gyorsvonalon meggyilkolva találták Perrit vasuti postahivatalnokot. A rendőrségnek tegnap sikerült kinyomoznia a tettest egy fiatal belga diák személyében. A gyilkost Steffensnek hívják, elzászi születésű. Mikor a párisi vonat Epernayba érkezett, mingyárt érdekelt, hogy hogyan lehetne még az este Párisba visszatérni. Zsebkendőjén és ruhája bélésein vérvonokat fedeztek fel. A revolvért, amellyel a vonatvezetőt megölte, a vasutvonal mentén La Ferte közelében megtalálták.

— Meszállásot köt. de ötven millió márka hozományt kap Vilmos excsászár unokája. Berlinből jelentik: A B. Z. am Mittag déli lapjának közlése szerint olyan hírek terjedtek el, hogy a volt trónörökös fia, a huszonkét éves Vilmos herceg legközelebb el fogja jegyezni Pannwitz ügyvéd tizenöt éves leányát. Pannwitz néhány évvel ezelőtt Buncos-Ayresben halt meg. Németország egyik leggazdagabb ügyvédje volt. Óriási kiterjedésű birtokok maradtak özvegyére és leányára, amelyek részint Argentínában, részint Hollandiában vannak. Azt beszélék, hogy a fiatal herceg ötvenmillió márka hozományt kap.

— Berki Gyula visszalépett a magyar kormány-pártba. Budapestről jelentik: Egy évvel ezelőtti politikai körökben nagy feltűnést keltett, hogy Berki Gyula országgyűlési képviselő, aki egyik legbizalmasabb híve volt Bethlen miniszterelnöknek, kilépett az egységspártból és kritikéval utána több alkalommal, főleg a sajtóban éles kritikával illette a kormány egyes intézkedéseit. Ezekután egész váratlanul érte a közvéleményt az, hogy Berki Gyula csütörtökön levelet intézett Pesthy Pálhoz, az egységspárt elnökéhez, amelyben bejelent, hogy most már helyesli a kormány politikáját és visszalép a kormány-pártba.

— A mexikói kormánycsapatok újabb győzelmet arattak. Mexiko Cityből jelentik: A mexikói kormány hivatalos jelentése szerint a kormánycsapatok jobbszárnya szerdán délelőtt vérontás nélkül elfoglalta Saltillo városát. A felkelők rendetlenül vonulnak vissza észak felé. Az északi front középső szárnyán megindult a napok óta várt ütközet Torreón birtokáért. Az eddigi harcokban igen nagyok a veszteségek úgy a kormánycsapatok, mint a felkelők részéről.

— Fűrészlőkövelet miatt a mocsarakba száműzték egy fiatal indián leányt. Newyorkból jelentik: Rosalie Billiet, a majdnem teljesen kihalt személnola indián törzs egyik tizenhat éves szép leánytagját súlyos büntetéssel sújtotta a törzs legfelsőbb tanácsa. Hat hónapra az Evergladesmocsarakba száműzték, mert európai anódra öltözködött. Legnagyobb büne az volt, hogy a törzs vénei, de fiataljai is, strandtrikóban találták meg Rosalie kisasszonyt, amint a Miami folyóban fürdött. A szerencsétlen indiánlányt azzal a gunos biztatással küldötték veszélyes útjára, hogy ott aztán öltözködjék, ahogy akar, ha a hódoknak és békáknak akar tejszeni.

— Szerémi bánatában öngyilkosságot követett el egy kolozsvári tüzérőhadnagy. Kolozsvárról jelentik: Szerda délelőtt a Fellegvári-ut 106. szám alatti lakásán Crusoveanu Pavel a 31. tüzérőrezd főhadnagya szolgálati fegyverével mellbelötte magát. Crusoveanu főhadnagy lakásán barátaival reggelig mulatott. A fiatal őhadnagy már régóta hangoztat, hogy öngyilkosságot fog elkövetni. Hosszu idő óta udvarolt egy kolozsvári román urilánynak, de a lány szülei, az öngyilkos barátai állítása szerint ellenézték ezt a házasságot. A baráti összejövetelen is hangoztatta, hogy húszéves korában belül véget vet életének. Baráta próbálták meggyászolni és látszólag sikerült is a színto buskorn Crusoveanun jókedvre deríteni. Tíz órakor bement a fűrészszobájába. Pár perc múlva a fűrészszobából fegyverdörrenésre lettek tisztársai figyelmesek. Berohantak és a kád mellett Crusoveanut vértócsában találták. A kezében szorongatta még füsttőlöz szolgálati revolverét. Azonnal értesítették a mentőket, akik az öngyilkost beállították a sebészeti klinikára. Az orvosok megállapították, hogy az öngyilkos főhadnagy a szívet akarta átlőni, azonban a golyó az egyik bordán elakadt és csak a tüdőt furta át.

— Amikor a fotóriporternek tévednek. Bécsből jelentik: Boris bolgár király szerdán délután hosszabb sétát tett az osztrák fővárosban. Mikor visszatért szállodájába, tréfas jelenet játszódott le. A szálloda bejárata előtt legalább huszonöt fényképész várakozott, akik felvételeket akartak készíteni a királyról. Borisnak sikerült észrevétlenül besurrannia a haliba. Ebben a pillanathon kilépett a szálloda kapuján egy magas termetű, elegáns ur, akit a portás rendkívül mély meghajlással üdvözölt és grófnak szólított. A fényképészek azt hitték, hogy a rejtélyes gróf nem más, mint az inkognitóban Bécsben tartózkodó Boris király, aki Wilszky gróf nevére kiállított úlevéllel utazik. Kattogni kezdtek a fényképész masinák és a titokzatos gróftól valóságos pergőtűz alá vették. A gróf mosolyogva türe, hogy a legkülönbözőbb pózokban lefényképezzék. A fotóriporternek oda voltak a boldogságtól. Csak utólag derült ki, hogy nem a bolgár királyról készítettek felvételeket, hanem Wenkebach grófról, a híres orvos-tanáról. Boris király már elutazott Bécsből, Eudoxia hercegnő azonban néhány napig még az osztrák fővárosban marad.

MEGÁLLÓHELY

KINYITJUK AZ ABLAKOT, szobánk, szívünk, szemünk és tudónk ablakait és ahogyan annyi év óta mindig, lekonstatáljuk most is, mint egy váltólejáratot, vagy mint egy felebezhetetlen diagnózist lázbajos életünk betegségeinél:

— Tavasz van.

Igen tavasz van, talán már jögröbben az, aki nem hiszi, nem is érdemi. Az ablakok nyitott kabátja, az emberek és a virágok nyitott kabátja reklámozza már messziről a jutányos örömeik évszakát, a szerelem, a fiatalság és a hurcolkodás kellemes hónapjait, áprilist, májust és társait, akik messzi csillagokból tarsolyukban hozzák elfelejtett, visszavagyott csodáit a kedvnek.

Az ablaktáblák síkjáról könnyű lélekzettel radirozom le a fagy virágait, a kőd fátylát, levakarom a téli melankólia huszonhét fokos jégesilágait és harsány evóval üdvözlöm Isten ébredésének kurirját az uccai ibolyásasszonyt, aki szívesen kínálja a liláink csepp virágok olesó filzéréit:

— Ibolyák...

Kétségtől, az ibolyák is kibújnak már barlangjuktól, a gesztenyés pedig a sarokról, aki mintha öröklakásra rendezkedett volna be a sátra alatt, eltűnt akár a buborék. Vajon ki pazarolt könnyet utána? Tegnapi meginterjúvoltam kedvenc gesztenyésemet a sarokról: Szomorult volt.

— A sátor a padlásra került. A kemma is. A stancik is.

Ő az egyetlen, aki megsiratja Téli urat, a szigorú fehérfőigazgatót, aki most nyugodott el az Urban és érelmeszedésben. Miután azonban soha sem volt még úgy, hogy sehogysem lett volna, a gesztenyés felismerve az idők tavaszi szelét, idejében hivatást változtat és egyelőre a kiflire és ibolyára tér át kicsinyben.

Az ucca molhón fűrdik meg a nap liliomtejében, drága melegség szaladgál a járdán ingyen és bérmentve, mindenké elérheti, mindenké megkaphatja fa- és szőngondok nélkül, kályhamizériák és nyomorakói nélkül, ölré vagy mázsaszám, ki ahogy akarja...

Kinyitom az ablakot és beeresztem a tavaszi, mint egy pillangót. A tavasz beröpül, ráül az íróasztalra, körbeszillogja a hamutartót és a világlexikon legutóbbi néz szét a szerkesztőségben. Örül és örülnek neki, kedves vendég, akire nem vonatkozik a szigorú tábla-kategorikus imperatívusz: Idegeneknek tilos a bemenet.

Mert nincs igaza rabbi Akhának sem, van még ut a nap alatt, ebben a ciberés, mindent kitaláló világban is van: a tavasz, amely úgy jön meg pontosan, minden évben, ismeretlenül és váratlanul, mint egy kedves husvét meglepés. Kedvesek ezek az örökkön visszatérő röfrenek is, amelyek a tavaszról szólnak és róla találják ki az epitetonokat. Milyen egyformák ezek Istenem és mégsem botolnak át sohasem a banalitás szemrontó szürkésébe. Tavasz és banalitás? Alfa és Omega, Zenit és Nadir.

Ez is esoda.

Igy jön el mindig a tavasz, ebben a sorrendben: líra, jégzajlás, ibolya, felöltés és orgona.

Az a bizonyos orgona, amelyet május éjszakáján mindenki szeretne letépní és amelyből mégis annyi, olyan sok marad...

(de. jó.)

— **Elfogott tolvaj,** Apatinból jelentik: Az apatini csendőrség letartóztatta Zavora József bezdáni lakost, aki ellen feljelentés érkezett, hogy Nadler János apatini földbirtokos szállásáról kukoricát és zabot lopott. Zavora József a kihallgatásakor beismerő vallomást tett és elmondta, hogy tartozott Pusztai Pál doroszlóvi lakosnak és mivel nem tudta másképpen visszaadni a kölcsönt, lopott.

Csecsemő ruházati cikkek elsőrendű minőségben és a legolcsóbban kaphatók Klein Jenőnél, Noviszad, Vel-Beeskerek, Szenta.

— **Az oszjéki önkéntes tüzoltótestület disztagijává** választotta a divízióháborúkat. Oszjékről jelentik: Az oszjéki felsővárosi önkéntes tüzoltóegyesület közgyűlésén Damjanovics Jása divízióparancsnok generálist disztagijává választotta. Az erről szóló okmányt kedden nyújtotta át egy bizottság a tábornoknak.

— **Elfogott sikkasztó.** Oszjékről jelentik: A novogradistai csendőrség letartóztatta Francis Martin pénzbeszedőt, aki néhány héttel ezelőtt száztövenezer dírtárt sikkasztott és megszökött. Francis beismerő vallomást tett. A pénz egy részét megtalálták nála.

— **Letartóztatták két tolvaj cigányasszonyt.** Apatinból jelentik: Az apatini csendőrség letartóztatta Nikolics Mária és Nikolics Misora sztapárt cigányasszonyokat, akik a feljelentés szerint Stefan Adam prilevica-szveti-iváni lakos házából fehérneműt loptak. A cigányasszonyokat átadták az apatini járásbírósnak.

Korbec összes üzleteiben piaci áron vásárolhat és minden tíz dinár vétel után husz százalékot egy sorsjeggyel fizethet. **Korbec** árai:

Marhahus	16.—
Borjúhús pörköltnek	18.—
Borjúhús comb	22.—
Sertésbús	18—20.—
Zsírzsálonna	22.—
Háj	25.—
Báránycs eleje	20.—
Téli szalámi	60.—
Kolbász	20.—

— **Veszedelmes betörőbanda** vezéreit fogta el a beograd rendőrség. Beogradból jelentik: A rendőrség hosszas nyomozás után csütörtökön letartóztatta Obradovics Radoszav és Stefanovics Koszta rovtortulnői fiatalembereket, akik néhány hónappal ezelőtt betörőbandát szerveztek a fővárosban és annak élein a betörések egész sorát követték el. A rendőrség a banda tagjainak is nyomában van.

— **Lassan javul Foch marsall állapota.** Párisból jelentik: A nagybetű Foch marsall állapotában a javulás igen lassu. A tábornagy közérzete még mindig rossz, állandó hőemelkedése van és táplálkozása sem kielégítő.

— **Szobotica helyett Zagreb.** Az Orient-expressz Bród mellett beleszaladt egy vesztelő tehervonatba, címen a Bácsmegyei Napló február 26-iki számában tudósítás jelent meg. A cikkre vonatkozólag a szubotica vasutigazgatóság annak közlését kéri, hogy a vasúti szerencsétlenség ügyében ettől az igazgatóságtól semmiféle bizottság nem folytatott vizsgálatot, mert hiszen a katasztrófa a zagrebi vasutigazgatóság területén történt. A helyreigazításnak annál nagyobb készséggel adunk helyet, mert a cikkbe sajtóhiba folytán került a szubotica vasutigazgatóság neve.

Orvosi hír. Med. univ. Dr. Silberberg Géza orvosi rendelőjét Velika Kikindán (Nikola Pašičeva ulica) megnyitotta.

— **Egy család tragédiája,** Szentáról jelentik: Özevgy Eszék Józsefné — mint ismeretes — Gornjibreggen szerdán hajnalban a kúba ugrott és mire észrevették, már megfulladt. Minthogy a holttesten csak jelentéktelen külső sérülést találtak, az ügyészség megengedte, hogy boncolás nélkül temessék el Eszékén. Az öngyilkos asszony családját üldözi a végzet. Eszékén édesapja, Tóth András, aki fényvontató volt a Tiszán, beleölte magát a Tiszába. Testvére, Tóth Antal, egyik gornjibregi kocsmá mellett a helységében akasztotta fel magát. Nővérét, Tóth Lucát, tizenkét évvel ezelőtt, amint a szalmában tyúkfészket készített, a ráhulló szalmakakás ölte meg. Tóth Ferenc, legfiatalabb testvére, világgá bujdosott és még most sem tudni, elő-e vagy meghalt. Az öngyilkos özvegyasszony nagyon sokszor hangsúlyozta, hogy érzi, hogy ő is olyan borzalmas véget ér, mint apja és testvérei.

Urológiai-, vese-, hólyag- és végbélbetegéknél a természetes »Ferenc József« keserűvíz gyorsan csökkenti a székelési zavarokat. Kórházi bizonyítványok elismerik, hogy a **Ferenc József** víz biztos és kellemes hatása következtében állandó használatra rendkívül alkalmas. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Sok szenvedéstől!

kiméli meg magát és súlyosabb betegségek veszelejét, kezdődő fejtájásnál

Pyramidon
tabletták

bevétele által. A fájdalom enyhül és egy esetleges meghülés nem fejlődik ki.

valódi csak az eredeti "Kaiser-Luzius" csomagolásban.

— **A noviszadi ipartestület új közgyűlése.** Noviszadról jelentik: Jurisics Andrija rendőrkapitány, a noviszadi ipartestület biztosa, amint már jelentettük, feloszlatta az ipartestület vezetését, mert az nem tartotta magát a törvényes rendelkezésekhez és elrendelte, hogy az ipartestület rendkívüli közgyűlést hívjon egybe, amelyen megválasztják az új vezetőséget. A vasárnapra egybehívott közgyűlés nem volt határozatképes és így az újabb közgyűlést március 17-ikére hívták össze, amikor tekintet nélkül a megjelentek számára, a közgyűlést megtartják. Az ipartestület közgyűlése után szóba akarják hozni, egyelőre értekezlet keretében, az önálló iparkamara felállításának kérdését.

— **Tagfelavatás a noviszadi zsidó Szentegyletben.** Noviszadról jelentik: A noviszadi zsidó Szentegylet előjárósága a múlt évben elhalt szentegyleti tagok lelki üdvéért március hó 19-én, kedden este háromnegyed 6 órakor templomi beszéddel és az énekkar és orgona közreműködésével egybekötött gyászistentiszteletet, istentisztelet után pedig fél 7 órakor a hitközség dísztermében tagavató ünnepélyt tart.

— **Gazdálalás csecsemő a vasúti kocsiiban.** Karlovácról jelentik: A Glina-topuski helyi érdekű vonaton az egyik harmadosztályú kocsiiban az utasok egy néhány éves csecsemőt találtak a podgyásztartóban. A talált gyereket átadták a karlováci rendőrségnek, amely a napközi otthonban helyezte el és megindította a nyomozást az anyja után.

— **Betörték egy nasicei könyvkereskedésbe.** Nasicéről jelentik: Csütörtökre virradó éjjel betörés történt a város főuccáján. Ismeretlen tettesek betörték a Steiger és Rehák-féle könyvkereskedés helyiségébe és onnan nagyobb összegű készpénzt, valamint postabélyegeket és könyveket raboltak el. A betörők a raktárhelyiségnek az udvarra nyíló ablakán keresztül jutottak be az üzletbe és órák hosszat zavartalanul dolgozhattak, mert a betörést csak reggel vették észre. A csendőrség a tettesek kézrekerítésére megindította a nyomozást.

Csőd. Oszjékről jelentik: Az oszjéki törvényészék Nikolics és Jandrics alsóvárosi bőrnagykereskedők ellen elrendelte a csődöt. Csődát megmondok dr. Pinterovics Milován ügyvéd.

— **A vasúti munkás titokzatos halála.** Zemunból jelentik: A zemuni vasútállomás mellett elhúzódo sínek mentén két nappal ezelőtt egy eszméletlen állapotban lévő férfire bukkantak. Az illetőt, akinek karján és mellén zúzódástól eredő súlyos sebek voltak, be szállították a kórházba, ahol néhány órával később meghalt. A vizsgálat során kiderült, hogy az áldozatot Jelacsevics Glišának hívják és vasúti munkás. Miután nem tudták megállapítani, hogy a holttest sérülései honnan erednek, csütörtökön feboncolták a hullát, azonban a boncolás sem szolgáltatott megbízható adatokat a halál okáról.

— **Oszlászna indult holttestet találtak Vrbica szlávóniai községben.** Oszjékről jelentik: Vrbica szlávóniai község határában egy oszlászna indult férfi holttestet találtak. A holttest személyazonosságát még nem sikerült megállapítani. A csendőrség megindította a nyomozást.

— **A Hakoah teadélutánja.** A szubotica Hakoah ifjúsági egyesület vasárnap délután öt órakor a Nemzetiben teadélután rendez.

— **A szubotica Hakoah álarcosbálja.** A szubotica Hakoah ifjúsági egyesület március 28-iki álarcos mulatsága a Lloydban rendkívül érdekesnek ígérkezik. A rendezőség különféle trükkökkel gondoskodik a vendégek szórakoztatásáról. Akik tévedésből nem kaptak meghívót, forduljanak az egyesület titkárságához.

— **Svengáli szüneti szeánsza a Városi Színházban.** Érdekes pszichoszüneti szeánszot rendez Svengáli mester, az európai híru szüneti és telepata a Városi Színház hangversenytermében szombaton, március tizenhatodikán este fél kilenc órakor. A produkció felülemelkedik az átlagos és már jólismert szüneti mutatványokon, miután Svengáli tudományos alapon dolgozik és a legutóbbi időben Zürichben, Párisban, Bécsben és Budapesten a legelőkelőbb orfeumokban és varietétkben lépett fel óriási sikerrel. Svengáli szubotica előadásának programja során bemutatja az éberszüneti legújabb eredményeit, az állatok hipnotizálását, a gondolatátvitelt és telepátia néhány érdekes esetét, autózüneti, a zene útján való szüneti és nunt grafológus is bemutatkozik. A műsort Svengáli úgy állította össze, hogy abban komoly tudományos kísérletek és szórakoztató számok váltakoznak. A nagy érdekességűnek ígérkező előadásra jegyek a színházi pénztárnál kaphatók.

— **Kézrekerült vasúti tolvaj.** Oszjékről jelentik: Az oszjéki rendőrség letartóztatta Jelokapics József tizenkilenc éves többszörösen büntetett vasúti fosztogatót. Az utóbbi időkben több esemégy történt el a vasúti kocsikból, de a tettest nem tudták elfogni. A rendőrség Bjelokics József munkanélküli suhancra gyanakodott, de mivel semmi bizonyíték nem volt ellene, nem lehetett letartóztatni. Hétfőn éppen abban a pillanatban tartóztatták le, amikor egy utasnak podgyászt el akarta lopni.

— Közszemlére tették az 1909. évben született szuboticei újoncok névsorát. A szuboticei katonaiugyosztály közli, hogy március 16-án közszemlére helyezi az 1909. évben született szuboticei újoncok névsorát. A névsort minden családfő és maguk az érdekeltek is megtekinthetik. A katonai ügyosztály felhívja azokat az 1909-ben született katonaköteleseket, akik Szubotícán tartózkodnak, de másutt születettek és eddig még nem jelentkeztek felvételre az újonclistába, hogy haladéktalanul, de legkésőbb március hó végéig jelentkezzenek. Ugyancsak jelentkezni kell az 1910. és 1911-ben született katonaköteleseknek is. Jelentkezni kell a hó végéig azoknak is, akik 1898 és 1908. év között születtek és eddig nem voltak sorozáson vagy már voltak sorozáson, de nem szolgálták le katonaiidejüket. A katonaiugyosztály közli, hogy az újonclista március hó végéig a II. emelet 136. számú helyiségben marad közszemlél.

— **Ecetsavval megmérgezte magát, Oszijekről** jelentik: Matevcsics Teréz vasuti kalauz felesége öngyilkossági szándékkal egy nagy pohár ecetsavat ivott. Súlyos belső égési sebekkel a kórházba szállították. Felépüléséhez kevés a remény. Tettét gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el.

Ne kinozza gyermekeit a közönséges, nyúlós csukamájolajjal

hanem adjon nekik JEMALT-ot, amelyet minden olyan gyermeknek lehet adni, akinek csukamájolaj van rendelve. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában, kis dobozzal 25 dinár, nagy dobozzal 42 dinár árban.

— A szuboticei rendőrség felhívása az autó- és motorkerékpártulajdonosokhoz. A szuboticei rendőrség felhívja az autó- és kerékpártulajdonosokat, akik már kiváltották új tábláikat a rendőrségen, hogy március 16-án délelőtt és délután jelentkezzenek a kőbajmoki rendőrlaktanyánál, a gabona piac mellett, hogy a rendőrség leplombálja a táblákat. Azokat, akik nem jelennek meg a táblák leplombálásánál és távolmaradásukat nem tudják igazolni, a fennálló rendelkezések értelmében szigorúan megbüntetik.

— **Hatvannégy oldalas memorandumban próbálja ártatlanságát igazolni a tömeggyilkos Reinitz Jakab.** Kolozsvárról jelentik: A többszörös gyilkosságért életfogytiglani kényszermunkára ítélt szatmári kezeskedő, Reinitz Jakab, ismét hallat magáról. Giurgiu János dr. kolozsvári ügyvéd levelet kapott a nagyenyedi fegyházból s a levélben Reinitz Jakab arra kéri, vegye át védelmét. A tömeggyilkos többek között megírja, hogy hatvannégy oldalas memorandumot dolgozott ki ártatlansága bizonyítására, olyan adatok alapján, melyek csak a jogerős ítélet után jutottak kezébe és így alapul szolgálhatnak a peújtására. Reinitz negyven új tanút kíván bejelenteni. Giurgiu ügyvéd nyomban Nagyenyedre utazott, hogy áttanulmányozza a memorandum új adatait és közvetlenül beszélje meg Reinitz Jakabbal perének újrafelvételét.

KÖZGAZDASÁG

A minimumra csökkent aszuboticei vámhivatal export- import forgalma

A szigorú tél alatt teljesen pangott a kereskedelmi élet

A nagy hideg beállta óta a szuboticei vasútállomáson minden kivétel és behozatal ugyyszólván teljesen szünetel.

Szubotícáról főképp agrártermékeket, valamint állatokat és bort exportáltak, ami most a minimumra csökkent. A behozatal szintén rendkívül nagy mértékben csökkent, mert a gazdasági viszonyok rosszabbodása csökkentette a lakosság vásárló erejét.

A *Bácsmegyei Napló* munkatársa érdeklődött a Szubotícán kereszül lebonyolódó áruforgalomról és igen kedvezőtlen információkat kapott. Értesülésünk szerint az állatkivitel jelentékenyen csökkent, borkivitelről egyáltalán nem lehet beszélni, mert Csehszlovákia magas védővámokat léptetett életbe a jugoszláviai borra, úgyhogy szinte lehetetlen jugoszláviai bort Csehszlovákiaiba szállítani. Azt a kevés bort, ami külföldre megy, főleg Ausztria vásárolja. Vrsacon óriási borkészletek várnak eladásra és hasonló az eset a bácskai és a szuboticei határban levő bortermelőknél is.

Szotirovics Szotir szuboticei vámgazdát is nyilatkozott ebben az ügyben a *Bácsmegyei Napló* munkatársának és kijelentette, hogy a szuboticei vámhivatal bevételei az utóbbi időben lényegesen lepadtak. Igaz ugyan, hogy minden év első két-három hónapjában az áruforgalom és különösen a behozatal csökkenni szokott, de ilyen nagy stagnáció eddig még sohasem volt észlelhető.

— A szuboticei vámhivatal ugyszólván kivételt vámhivatalnak nevezhet, mert az északra irányuló kivétel majdnem kizárólagosan Szubotícán megy keresztül. A kivétel azonban a minimumra csökkent. Ha a postalai vámhivatal nem volna, a bevétel az átlagos 14 millió dinárról két-három millió dinárra esne, de így a postalai vámhivattal együtt a havi bevétel körülbelül 5-6 millió dinárt tesz ki. A kivételre kerülő áruk között vannak élő állatok, ja, megmunkált fa, tojás, szárnyas állat és bányatermékek. Mindez azonban csak kicsinyben.

Az állatvásár Szubotícán egészen lanyha. A múlt évben külföldi kereskedők nagy csoportja volt már ilyenkor Szubotícán és kedvező feltételek mellett vásárolták a lovak és szarvasmohák százait. Ebben az évben azonban még levélbeli kereslet sem érkezett állatvásárlásokra.

Gazdasági körökben aggasztónak tartják a mai állapotokat, de remélik, hogy a tavasz meghozza a gazdasági élet fellendülését.

A noviszadi iparosok az Országos Iparbank noviszadi fiókájának felállítását követelik. Noviszadról jelentik: Az Országos Iparosbank március 24-ikén tartja Beogradban ez évi rendes közgyűlést, amelyen a bank noviszadi igazgatósági tagjai követelni fogják, hogy a bank Noviszadon fiókot állítson fel. Az Iparosbank felállításáról szóló törvény harmadik szakasza ugyanis előírja, hogy ott, ahol elegendő számú alapítótag van, a bank köteles a tagok felszólítására fiókot létesíteni. Noviszadon megvan a törvényben előírt ta-

gok száma. A noviszadi igazgatósági tagok a bank igazgatósági ülésén szótvetették követelésüket, de a bank igazgatósága arra való hivatkozással, hogy nincs a fiók felállításához szükséges hitele, a követelés teljesítését halogatta. A bank március 24-iki közgyűlésén Avramovic Milán ipartestületi elnök, a bank igazgatósági tagja megismétli a noviszadiak kívánságát. A bank egyébként noviszadi kisiparosoknak eddig több, mint másfél millió dinár hitelt nyújtott.

Uj bankfuzió Jugoszláviában, Beogradból jelentik: A Hrvatska Banka és a Bosanska Industrialska Bank egybeolvadását Beogradban már befejezett ténynek tartják és még csak bizonyos személyi kérdések várnak döntésre. A bankhírek szerint ötven millió dinár alaptőkével rendelkeznek, a két banknak eddig 20-20 millió dinár alaptőkéje volt és a bécsi érdekeltek részéről még 10 millió dinárt fognak befizetni.

Elnökválasztás az oszjeki kereskedelmi és ipar-kamránál. Oszijekről jelentik: A nyolc hónappal ezelőtt elhunyt ifjabb Weiss Gyula kereskedelmi és iparkamarai elnök helyét a kamara választmányja a jövő hét folyamán fogja betölteni. Az elnöki tisztségre a legelőbb kiáltása Sirovatka Henriknek a Phönix biztosító társaság oszjeki igazgatójának van.

Közbiztonsági tette egy hollandi banksoport Oszijek városának. Oszijekről jelentik: Egy hollandi pénzesoport két ajánlatot tett Oszijek városának és pedig az egyiket 15 millió, a másikat 7 és fél millió holland forinttra. Az ajánlattal a városi tanács a legközelebbi ülésén fog foglalkozni.

SPORT

Milánó—Berlin 4:2

A két város válogatottjai vasárnap találkoztak először. A mérkőzést, amelyet Berlinben játszottak, az olaszok nyerték meg. A kép az olasz kapu előtti jelenetet ábrázolja

A vasárnapi futballmérkőzések. Vasárnap megkezdik Szubotícán az első osztályban a tavaszi bajnoki mérkőzéseket. Az első forduló programján két nagyfontosságú és nagyon érdekes mérkőzés lesz a SzAND—SzMTC és a ZsAK—Villanytelepi SC között. A mérkőzéseket a városligeti pályán játsszák le délután fél három, illetve egy órai kezdettel. Délelőtt a tartalékcsapatok mérkőznek, a SzAND—SzMTC mérkőzés vezetésére a két egyesület közös kéremére Csajági Henriket küldte ki a Bírótestület, míg a ZsAK—Villanytelepi SC meccset Sztipics vezeti. A tartalék meccsek bírái Sefcsics, illetve Peresics lesznek.

A vasárnapi noviszadi sportprogram. Noviszadról jelentik: Vasárnapra volt kitűzve a szabósi Macsva és a noviszadi Radnicski bajnoki mérkőzése, de a Macsva, mivel a rendőrség a Száván való átkelést nem engedélyezte, lemondta a mérkőzést. A Radnicski helyett a beogradi Jugoszlaviai komplett első csapatát látja vendégül Noviszadon. A mérkőzés érdekesebbnek ígérkezik, amennyiben ez lesz a csapatok első nagyobb erőpróbája a tavaszi szezonban.

A noviszadi sportegyletek közös ünnepi programban egyeztek meg. Noviszadról jelentik: A noviszadi sportegyletek a Makkabi kezdeményezésére közös értekezletet tartottak, amelyen Lusztig Nándornak a Makkabi főtitkárnak javaslatára kimondották, hogy az elsőosztályú egyletek a katolikus és görögkeleti hus-

véti és pünkösdi ünnepekre közös programban állapodnak meg. Katolikus husvétkor a NAK és a Makkabi meghívják a Szuboticei Sportot és a bródi Marsoniát, míg görögkeleti husvétkor a Vojvodina és a Radnicski rendeznek egy-egy ismertebb vidéki csapattal mérkőzést. Minden ünnepnapon kettős mérkőzés lesz. A Makkabi és a Vojvodina a másodosztályú PAK-ka! és ZsAK-ka! kettős mérkőzést fognak rendezni, a két másodosztályú csapat pénztára javára. Az egyetközi értekezleten megállapodás jött létre arra vonatkozólag is, hogy minden elsőosztályú csapatnak tavasszal egy konkurenciamentes napot biztosítanak amikor más egyet nem rendezhet mérkőzést.

Zagreb—Bécs futballmérkőzés lesz május 5-ikén Zagrebban, amíg az osztrák Alsövetség tízéves fennállását ünnepli meg.

Beogradban lesz a balkáni szövetségek futballkonferenciája. Zagreből jelentik: A világbajnokság tervezetnek előkészítő munkálataival kapcsolatban Meisl Hugó, a balkáni futballszövetségeket közös álláspontra akarja hozni és a balkáni kupa megvalósulását szorgalmazza. Ennek érdekében legutóbb Bukarestbe, majd Beogradba hívták egybe az érdekeltek konferenciáját, de ezt az idő rövidsége miatt nem lehetett megtartani. Meisl most március 24-ikére hívta össze a balkáni szövetségeket Beogradba és ezuttal a konferencia minden valószínűség szerint létre is jön.

**Amig cipőjének nincsen tükörfénye,
Nem is lehet Onnek soha tekintéye.
Tegyen tehát róla! Tekintéye lesz
Hogyha azonnal egy PYRAM-PASZTÁT vesz!**

TÁRCA

Egy kritikus albumából

Írta: BAEDEKER

— Férfiak és nők barátsága —

Általános a vélemény, s alig van író, sőt alig van férfi, aki ne tapasztalta volna sajátmagán, és ne hangoztatta, ha szó van róla, hogy nő és férfi között — főleg szerelemképes korban — (s mikor nem akar szeretni a férfi és mikor nem tud szeretni a nő?) el se képzelhető valódi barátság. Ha akad is nájv nő, ugy a bérmlás körülül idősokban, aki hisz ily lehetőségben, férfi nem lehet olyan fiatal, hogy valószínűleg fogadjon el efféle képtelenséget. Férfiaknál-nőknél a barátság e mímélése, jól vagy rosszul játsása csak olvasópróbája a filörtnek, amelyre tudatosan vagy tudattalanul készülnek, s csak arra való sztratagéma, hogy utját egyengessék vele egy sokkal természetesebb, s egyedül természetes érzés közelítésének: a szerelemnek. Gyújtóanyaggal való könnyelmű vagy célzatos babrálás ez, tüzzel való játszás, melynél a két érdekelt fél az egyik mindenesetre — alig várja, hogy mentül magasabbra csapjanak a lángok, amelyeknek az oltására nem fogják segítségül hívni a tüzoltókat.

A barátság ily színjátzásában van valami tartósság vagy pecknifji — szinte arcátlan — állszenteskedés, amit csak az enyhíthet némileg, hogy a másik félnél hasonló mértékben van meg. Valóban, az ily komédiázás még csak nem is igazán di csalás, mert hiszen az ámitás kölesős, s a végelszámolásnál, amikor az üzletet lebonyolítják s egyik a másiknak kárjába dől, senki se rövidül meg. Mindegyik többet nyújt, mint amiről a tranzakció körüli tanácskozásokban szó volt. Barátság helyett, amellyel eleinte kínálgatták, végül szerelemmel átáldékozzák meg egymást, ami valószínűleg már az ó-kort megelőző időkben is nagyobb értéknek számított a platonikus barátságnál. (Annál is inkább, mert a *homo sapiens* előbb ismerte az elenkező nemhez való vonzódást, amely természeti törvény, mint az egyneműhöz húzót, amely kulturproduktum.) Ha tehát férfi vagy nő azt állítja, hogy barátja s illetve barátnője az »ellenfél«-nek, akkor a legjobb esetben téved, a rosszabbikban hazudik. Néha persze félig tudatlanul, mert vannak, főleg ifjabb, nagyon ifjú emberkéek, akik barátságnak nézik a szerelmet és szerelemnek a barátságot, ezt a két egymástól oly idegen érzést.

Csak egyetlen embert tudok, hozzá egy igen érdekes és jelentékeny, aki nem vallotta ezt a követelménynek mondható nézetet, amelynek az ellenkezőjét hirdette, sőt a különvéleménye igazát a saját ellenpéldájával igyekezett bizonyítani. Mintha mondaná: nincsen szabály

kivétel nélkül. Ez az érdekes kivétel Prosper Mérimée volt, a *Carmen* és a *Colomba* ismert szerzője, a legfinomabb szemlelem egyike, aki jobban bízott a nőismerősei barátságában mint a férfiakéban. Kevesebb barátot is számlált a férfiak világában, mint a nők köztársaságában, s valószínű, hogy ő is jobban ragaszkodott a barátnőjéhez mint a barátaihoz. Néki tudniillik, bármily hihetetlenül hangzik, olyan barátinője is volt, s nem is egy, akit szeretett ugyan, de minden székszuális indulat nélkül. Valószínű persze, hogy azokat a hölgyeket, akikkel szemben erotikus érzelmeket táplált, nem tekintette a barátinőnek. Amintogy nem is voltak s nem is lehetnek azok, mivelhogy az embernek a szeretője többször ellensége mint barátja.

A kitünő író a szerelmi ügyeiben se viselkedett tucateMBER módjára. Moatijo grófinának, Eugénia császárné anyjának épp oly díszkrét és megbízható kedvese mint leányának hű és kitartó barátja volt. Az íróművész épp ugy hozzátartozott a szép császárné párisi és compiégné-i udvarához mint ahogy azelőtt fáradhatatlan és hűséges *ciásbeo*-ként jorgolódtott a spanyol grófiné körül. *Carmen* szerzőjének a szerelmi életét egyébaránt, a rossznyelvű fáma szerint, egészen különös élettani és pszichológiai törvények irányították, s takin ez volt oka, hogy néha jobban megállotta a helyét a nőekkel való barátságban mint a velük folytatott szerelemben. Amint a barátai — helyesebben: az intím ellenségei — bizalmasan elpletykálták, a kitünő novellairó leginkább és legerősebben oly alkalmakkor érzett szerelmi vágyat és ingert, amikor az ablakja alatt halottasmeget vonult végig. Ez magyarázza meg azt is, hogy leghosszabb ideig amellet a kedvese mellett tartott ki, aki oly utcában lakott, amelyen gyakran vittek halottakat az utolsó útjukra.

Mily funkcionális rendellenességekre lehet következtetni e furcsa tünetből Mérimée lelki életére, nem tudom. — de biztos, hogy a klasszikus elbeszélő abban az időben élt (1870-ig), amikor az elhunytakat még a lakásaikból temették, s így naponta »gyönyörködhetett« ő és a kedvese ily látványosságban. Ha napjainkban él a nagy stilművész, valószínűleg épp olyan jól írna mint a második császárság korában, de bizonyosan rosszul vagy sehogyse szeretne. Párisban manap, ugy mint egyéb nagy-városokban, nem parádézhatnak végig a holtak az avenuek és boulevard-okon. Ott is csak a nagy államférfiakat, művészeket, költőket és egyéb kitünőségeket temetik a »városból«, valamely közintézet oszlopcsarnokából vagy kupolatermből, a többi emberiséget pedig a sirkertek szomorú fekete szobájából. Mérimée-t is a városból temették nagy pompával és sok gyászbeszédde, — de életében mily szomorúan telének a napjai! Csak ritkán, nagyon ritkán tudna szeretkezni — az utcákon végigkoldó kevés gyászmenet alkalmával —, s kérdés, valion az ügyek ily állása mellett a hölgye kitaratana-e mellette, s

nem mondaná-e neki; kevesebb novellát és több szerelmet, uram! S ha ez a fölszólítás eredménytelen maradna, nem adná-e ki rövidesen az utját?...

Nos, ha igaz is ennek a perverzítésnek a híre, azért nem szabad kevesebbre becsülnünk a kiváló író, sőt ugy illelnek, hogy rokonszenvünk melegével sajnáljuk a máskülönbön oly finomszemlelű férfit, akinek csak a mások gyásza nyitotta meg a szerelmi kettősök dírambikus ünnepeinek a kapuját. E gyöngöseségtől tekintve sok nemesség sugárzott ki a saját-ságosan organizált uriember lelkéből. Ő valóban tudott a nők barátság lenni a szó igazi, ideális, teljesen platonikus értelmében. Egyik irigye (mert sok volt a kitünő írónak a kivételes nagysága és előkelő társadalmi állása folytán) ehhez a megállapításhoz hozzáfűzte volna a maliciózus megjegyzését: ha csak nem találkozik véletlenül gyászmenettel. De tréfán kívül és tul: a barátsága majdnem hősiesség volt, hisz' oly férfi szívéből fakadt, aki szerelmesen is tudott szeretni (nemcsak barátilag), s akinek nemcsak erőnyes vagy *Irígia* barátnői, de forró szenvedélyű szeretői is voltak. Annál nagyobb hősiesség, mert e barátnők közt volt olyan kettő, akiket alig ismert. Az egyiket sose, a másikat pedig csak sátorosünnepeken látta. Csodálatos, hogy pusztán barátsággal viseltetett irántuk, mert hát nem azok a legkevésbé vonzó s a legkevésbé veszélyes nők, akiket nem ismerünk...

Levelei, melyeket ez ismeretlenekhez intézett, a legszebbek közül valók, amelyeket franciául írtak. (Pedig ezen a szép nyelven sok szép levelet írtak.) És hiába kürtölték a különös hirt a költő fura elragadtatásairól — még ha el is hisszük —, Mérimée nemcsak mint író marad nagy az izlésünk ítélőszéke előtt, de mint férfi is érdekes emberpéldányként él az emlékeztünkben. Oly himkért, aki nem pusztán testi birtokára vágyott a nőnek aki megnyerte a tetszését, de szívesen váltott vele nemcsak csókot de szót is, és örömet cserélt vele nemcsak szerelmi zálogot, de eszmét is. Ha az, amivel kisebbitani akarják, valóságban alapult is, az neki elég kínos és zavaró érzés lehetett, amelyért csak azért nem jár hümböcsánat, mert nem büni, hanem csak oly gyaroltság volt, amelyhez hasonlókat, sőt olyanabbakat, épp a legkiválóbb szellemekről jegyeztek föl. A férfi állítólagos furcsaságát különben jóvátette az író azzal, hogy (ha egyes nőket különös körülmények között — esetleg gyászinduló kísérete mellett — szerelt is) magát a női nemet magasabb talapzatra állította, mint a legtöbb kor- és irótársa. Nem azzal a kérdéssel fordul minden csinos nőhöz, aki tetszett neki: akarsz-e az enyém lenni? Hanem néha azzal: lehet-e önnel, asszonyom, okosan beszélni vagy szellemesen levelezni?

Arról persze nem tehetett a feles író, hogy a legtöbb asszony az előbbi kérdést halotta szívesebben...

TÖLGYDESZKA

valamint építő,
asztalosáru,
cserép kapható
olcsó árban és
bármely mennyiségben

VIG fatelep

Szubotica, Daničičev (Szegedi) put
Villanyteleppel szemben. Telefon 752—753

Szives tudomására hozom a t. hölgyközönségnek,
hogy

tavaszi ujdonságaim

megérkeztek

Hegyi Fülöp Subotica

női konfekció-áruháza

1971

Olcsó áron készít mindennemű nyomtatványt a

Minerva nyomda r. t.

Izléses elkészítés:

A legmodernebb kivitelt!

Ondolálás villanygéppel, „Dauerwellen“, Wasserwellen“ hajfestés a legolcsóbb árban a párisi V. Bulajic és bécsi diplomás fodrásznál SUBOTICA Aleksandrova 15 Prokesch-palota

NYILT-TÉR

Ievrejska Verospovedna Opština Subotica.

Ertesítés

A szuboticei zsidó hitközség eljárásága értesíti a hitközség tagjait, hogy a folyó évi peszach ünnep alkalmából beszerzendő macoth (pászka) szükséglet a hitközségi irodában *április 15-ig* rendes hivatalos órák alatt (délután 8—12 és délután 3—5 óráig) bejelentendő. E határidő elmulasztása a félre nézve azal a veszéllyel jár, hogy nem juthat macothhoz. A bejelentés alkalmával kg-ként 5 dinár előleg fizetendő.

Szubotica, 1929. évi március hó 15.

2367

Az előjáróság.

Pályázat

A kiszácsi izr. hitközség halálózás folytán megüresedett előimádkozó-metszői állásra azonnali belépéssel pályázatot hirdet. Fizetés havi 1000 dinár készpénz. 1 öl tüzifa, szabad lakás és a szokásos melléki-övedelem. Utiköltséget csak meghívottaknak térítünk meg.

2455

Gross Jakab, elnök.

Nyilatkozat

Egy gonoszlelkű és bomlottagyú egyén igen átlátszó céllal állandóan névtelen levelekkel zaklat engem és rokonaimat, sőt annyira elvetemedett, hogy az én nevem alatt a legképtelenebb és legocsmányabb »körleveleket« küldözgeti, melyekkel női becsületemet óhajtja bemocskolni. Aki engem ismer, arra az ő gyalázkodásai még abban az esetben sem lehetnek hatással, ha az én nevem hamisításával szórja is aljas rágalmaikat, azért nyugodt méltósággal türem esztelen próbálkozásait. De minden türelemnek van határa. Itt a nyilvánosság előtt ki kell jelentenem, hogy ez a személy további kiméltre számot nem tarthat és ellenem való áskálódásaival nem engem, csak önmagát bélyegzi meg és hogy helye nem az »urink« között, hanem vagy börtönben, vagy elmeegógyintézetben van.

Bajmok, 1929 március 12.

Guttman Dánielné

sz. Heuduschka Flóra.

2429

BÁRÓ A KATEDRÁN
NOVOSZEL ANDOR
POSTHUMUS REGÉNYE

51

— Tudod Lacikám, erős a hitem, ha te fogod az ügyemet a kezébe venni, hát sikeülni fog. Én rettenetes gyáva vagyok. Annyit mondhatok Verának, ha esetleg attól tart, hogy újra elkezdék inni, ettől ne tartson. Engem többé ittassanak senki sem fog látni.

László elfogadta a megbízást, bár csak úgy lázadozott a lelke. Hiába. Ernőnek joga van a lépésre. Jóravaló ember és vagyona egyenrangúvá teszi Verával.

Napról-napra halasztotta a kastélyba menetelt, pedig megígérte Ernőnek, hogy egy hét múlva, ha eljön, már az eredményről is be fog számolni. Már a negyedik napja múlt, hogy Ernő itt volt. Na, majd ma kísértélok, tervezzéte, jó átgondolom a dolgot és holnap elmegyek.

Délután csakugyan utnak eredt. Ugy gondolta, elmegy Vargához, utközben majd csak átgondolja, miként fogjon a nehézségekhez.

Körülbelül fél uton volt, amikor Kerekes kocsijával találkozott, amint a széki miorba igyekeztek. Vera és Kerekes egyszerre látták meg Lászlót. A kocsit rögtön megállították.

— Szervusz Laci! Már azt hittük nem is élsz, — kiállt Kerekes.

— Jó napot kívánok! Kezedet csókolom! Hova tartanak a bácsiék.

— A széki majorba megyünk. Látom ráérsz, mert nagyon elgondolkodva lépkedsz, tartásal velünk. Ugy sem voltál még a majorban, legalább a szeszfordét is megismered. Titokban ugyanis azon spekulálok, hogy a vakáció idején egy kicsit hegytesíts.

László felült a kocsira.

— Miért nem jössz motanában hozzánk Laci? — kérdezte Vera szemrehányó hangon.

— A sok dolgomtól igazán mehettem volna, de azt hiszem a nagy események után nektek is jól esett a zavartalan pihenés.

— Ó, hiszen te nem vagy idegen, de különben is igazán olyan elárvult most a házunk, mióta Jenőék elutaztak, örülök, ha apa elhív magával. Édes anyámnak

meg rosszul esik, hogy annyira elhanyagolsz, benünk.

— Igazán nagyon kedvesek vagytok. Egyébként épen holnap akartam alkalmatlankodni.

Kerekes eddig nem szólt semmit, de most látszott, hogy igazán sértve érzi magát.

— Ugy látszik Laci te mindig idegenebb vagy hozzánk, pedig tudhatod, hogy nálad kedvesebb rokonunk nincsen.

László meglepetve látta a gondozott gazdaságot. A szeszfőző is működésben volt. Kerekes a gazdatisztal beszélgetett, Vera kalauzolta nemcsak a szeszgyárban, de az egész majorban s egész bizalmasan László karjába fűzte kezét.

Hogy mit érzett László, amikor a meleg kis kezét érezte, vagy mit gondolt, vagy talán nem is tudta mit tesz, balkezelével felemelte a formás kezét és megcsókolta.

Akkor tudta meg mit tesz, amikor már megtette. Mintha álomból ébredt volna fel.

— Vera bocsáss meg, de tulságosan elgondolkodtam. Valószínűleg azt hittem, Ellával vagyok. Igazán végtelenül bánt ez a neveletlenség, vagy tudom is én mi nek mondiam.

És Vera?

Egy percig vagy talán pillanatilag egy picit megszéduilt, a szíve hevesen dobogott s valami hatalmas vágyat érzett, hogy a száját kinyitja oda.

Hanem László mentegődzése teljesen kijózanította, és talán hidegebben válaszolt mint ahogy akarta.

— Mindjárt gondoltam, hogy ez a csók nem nekem szólt, mert egészen másforma volt mint a te szokásos udvariassági kézesőkjaid. Mondhatom azonban cseppet sem hüzelgő rám, hogy még akkor sem tudsz foglalkozni velem, amikor más nincs itt.

— Vera, hát igazán nem haragszol?

— No, de kérek a sógorom csak megcsókolhatja a kezemet! Én ugyan úgy tudom, hogy a testvérsőgori viszony még a csókra is feljogosít. Természetesen ezt nem azért mondom, hogy téged ilyen kellemetlen helyzetbe hozzak, csupán azért, enlitem meg, hogy ne érezz lelkiismeretfurdalást.

Egy kis csönd támadt.

— Megnyugtattalak? — kérdezte azután a leány. de a hangja sokkal közelebb volt a siráshoz mint a nevetéshez.

(Folyt. köv.)

Direkcija Državnih Železnica Subotica.

Br. 7905/1929.

Oglas

Izrada i montiranje instalacije za odvod dima u ložionicu u polukrugu na teretnoj stanici Novisad

Izrada i montiranje instalacije za odvod dima u ložionicu u polukrugu na teretnoj stanici Novi Sad.

Direkcija Državnih Železnica u Subotici na temelju rešenja Gospodina Ministra Saobraćaja od 5-og juna 1924. godine u aktu Generalne Direkcije Državnih Železnica G. D. Br. 15849/24. i u smislu članova 86—98. Zakona o Državnom Računovodstvu raspisuje na dan 10-og aprila 1929. godine prvu ofertalnu licitaciju za izradu i montiranje instalacije za odvod dima u ložionicu u polukrugu na teretnoj stanici Novi Sad.

Predračunska suma iznosi 520.000 dinara.

Kaucija od 5% ponudjene sume za naše, odnosno 10% za strane državljane polaže se na blagajni Direkcije Državnih Železnica u Subotici ili na blagajni Generalne Direkcije Državnih Železnica ili na blagajnama ostalih Oblasnih Direkcija Državnih Železnica u moneti predviđenoj po čl. 88. Zakona o Državnom Računovodstvu najdalje do 10 časova pre podne na dan licitacije, a licitanti su dužni pokazati revers o položenoj kauciji na dan licitacije određenoj Komisiji za držanje licitacije.

Propisno taksirane ponude u zapečaćenom zavoju sa oznakom spolja: »Ponuda za izradu i montiranje instalacije za odvod dima u ložionicu u polukrugu na teretnoj stanici Novi Sad od ponudjača N. N.« predaju se najkasnije do 11 časova Gradjevinskom Odeljenju Direkcije (Trg Vojvode Putnika br. 9., II. sprat, vrata broj 9.)

Pravo za licitaciju imaju samo ona lica i tehnička poduzeća, koja podnesu komisiji uverenja o svojim preduzimačkim sposobnostima i uverenje o tome, da su svojoj radnji za porez prijavili i da su na istu platili sav porez sa pripadajućim prirezima za sve istekle zakonske radove, kao i za sve odobrene broke po specijalnim rešenjima.

Zastupnici ponudjača pripustiće se licitaciji, ako imaju pismeno punomoćje da ih mogu na ovoj licitaciji zastupati.

Planovi, opšti, specijalni uslovi, tehnički uslovi i obrazac ponude mogu se videti po ceni od 100 dinara nabaviti svakog dana za vreme zvaničnih časova u Gradjevinskom Odeljenju Direkcije.

Naknadne ili telegrafskim putem podnete ponude neće se primiti.

Iz Direkcije Državnih Železnica u Subotici Broj 7905/1929. 2173

Helyi
ügynököt

(Platzagent)

aki füszer- és gyaratáru szakmában teljesen jártas és jó beszélőképességgel bír, mielőbbi

belépésre
keresünk

Részletes ajánlatok a fizetési igények megjelölésével alanti címre intézendők

Geza Klein i Sinovi
Subotica 2462

Éjjeli üzlet

egyé üllő, konkurencia nélkül, Rumán, házzal együtt átadó ill.ve eladó

Az átvételhez nem kell a teljes vételár azonnali bízlet a háztulajdonosná

PETAR KLOKIC
Ruma, Pivarski ulice 4.

Eredeti
német répamag
eredeti
olasz heremag
közvetlen behozatal
Sugár Manónal
Telefon 47

Fizessen elő

a BÁCSMEGYEI NAPLÓ-ra

Egy évre s teljesen ingyen 12 kötetet kap a következő könyvekből: **Wallace:** A dadaista fénykép, **Arató:** Elkésett emberek, **Forró:** Ábrándkergetők, **Allorge:** A tőzsde ura, **Glass:** A fékevesztett emberiség, **Földes:** A leányom, **Strém:** Lukrécia Borgia, **Beke:** Sophia Kovalesska, **Kallós:** Sapho, **Benedek:** Zola, **Görög:** Sehonala, **Bakrai:** Rabindranath Tagore, **Zoványi:** A felvilágosodás története.

Küldjön be az előfizetési díjon felül még száz dinárt, akkor megkapja

H. G. Wells:

A világtörténelem alapvonalai

című diszmvét, amelynek bolti ára 540 din.

Fél évre s teljesen ingyen hat kötetet kap a fenti értékes irodalmi könyvekből s ha az előfizetési díjon felül még 330 dinár 50 dinárt beküld, megkapja szabad választása szerint vagy

H. G. Wells:

A művészetek fejlődése

című diszmvét, bolti ára 200 dinár, vagy

Dosztojevszki: A siheder

című háromkötetes regényt, bolti ára 240 din.

Negyedévre s három kötet könyvet kap az ingyen könyvekből, s ha az előfizetési díjon kívül még 165 dinár 25 dinárt is beküld, megkapja

Arcübasev:

A végső ponton

című nagy regényét, amelynek bolti ára 140 dinár, vagy két kötet más regényt szabad választása szerint a következő könyvekből:

Dosztojevszki: Sztepanesikó lakói

» A névtelen

» Karácsnyfa

Hatvani Lili: Az az ember

Rachilde: Nőstényfarkasok lázadása

Weber: Pompadour.

Ezek közül a könyvek közül bármelyik a könyvesboltban 60—80 dinárba kerül.

Egy hónapra s ingyen kap egy kötetet az éves előfizetési kedvezmények közt felsorolt könyvekből. Az ingyen kötetet megkapja az is, aki az újságot minden nap megveszi, a lapfejeket kivágja s a hónap végén a kiadóhivatalba beküldi.

Hol
vásárol

a vidéki
Suboticán.

CHIFFON — VÁSZON

Férfi és női
fehérneműk, pyjamák és gyermekkelengyék
elegáns és divatos kivitelben
Wagner Ferenc fia
divatáru üzletében, Főter — Karadjordjev trg

BUTOR

Legszébb

Legjobb

Legolesőbb

Részletre is

Fister Gusztávnál, Fra Ješe trg 6
Barátok temploma során

Menyasszonyok figyelmébe!

Ajánlok tiszta len-damaszt abroszt,
szalvétát, ágyneműt, törülközőt.

Varga Flórián len-damaszt szövőgyár
Subotica, Trumbičeva ulica 3.

RADIO

KONRATH D. D.

rádiókészülékei
olesók, jók, megbízhatók

BUTORT

izléses és jó minőségben, méltányos árban, részletre is

Nagy Varjas Rókus

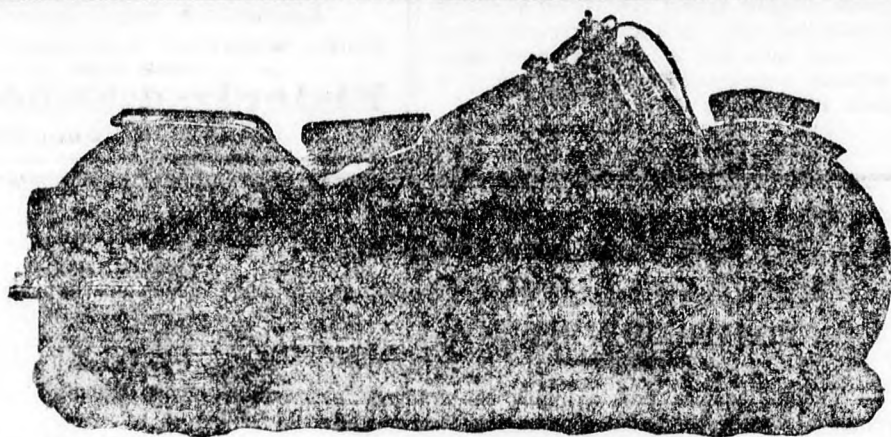
asztalosmesternél

VI. kör, Vukovićeva ulica 38. (Csirkepiacnál)

MECHANIKAI-GÉP

Speciális fém- és vaseszterga munkák,
gépjavitás, új konstrukciók s minden-
nemű szivattyúk készítése és javítása

PUSKAS FERENC
modern mechanikai és gépműhelyben
Tolstojeva (volt Ódor) ulica 7 szám

ITT A TAVASZ!

Legszébb és legegészségesebb
sport a jó motorkerékpár!

Mielőtt motorbiciklit vesz, saját érdekében okvetlenül tekintse meg a világhírű

„Ariel“ gyártmányu motorkerékpárt

amely az angol technikának a legújabb és legtökéletesebb műve. — Képviselőt:

„AUTOCAR“ cégnél

Novisad, Trifkovičev trg 5. — Tel. 21-32

DIESEL-MOTOR

50 lóerős, kéthengeres, függőleges fekvésű, a világhírű „GÜLDNER“ cég gyártmánya, most érkezett meg Németországból, **ELADO.** Kompresszor nélkül dolgozik, fogyasztása lóerőnként 180 gramm nafta, tehát a legolesőbb és leggazdaságosabb meghajtás bármilyen ipari géphez, ma omba vagy villamos világítás z. Részletes felvilágosítással szolgál: Proka S. Tasić, Beograd, Knez Mihailova 14

Dughagymát, burgonyát

vetőburgonyát, hagymát, babot
mezőgazdasági és kertimagyakat
(bükönynt, muhart, herét stb.)

I-a préseit sámentes rétiszenát
vagonszámra és kis tételekben

legjobb és legolesóbban szállít
LEDERER JENŐ

bank és biz. üzlete, gyümölcs és főzelék import-export
NOVISAD, VILSONOV TRG 7

Raktár: Temerinska 38 Telefon: 22—14 szám

1863

Eredeti perzsaszőnyegek minden nagyságban és minőségben
valamint mindennemű **gépszőnyeg** legalsóbb áron kapható. Az ország legnagyobb szőnyegraktára
Mahmut Skender-Safikjurdli

Központ: Beograd, Knez Mihajlova 22. — Telefon 53-42

Fiók: Novisad, Vilsonov trg 7

SOMBORBAN
angol férfi- és női legmodernebb
szabászati szalónt

nyitottam, ahol elsőrendű munkások közreműködésével készítek a legutolsó divat szerint tartós, szép és izléses kidolgozásban mindennemű

férfi- és nőiruhát, kabátokat, raglánokat, köpenyeket a nálam vásárolt és hozott anyagból is

Legújabb angol és francia divatlapok!
Konyovics Zsivko
Kralja Aleksandra ulica

KINTORNA

— Nagyszerű ez a villany. Az ágyam mellett csak megnyomom ezt a gombot és azonnal bejön a szobalány.

— Van szobalánya?
— Szobalányom nincs, csak egy gombom.

*

A szinpadí szerzők egyesületébe a multkor beállított egy titkos drámairól és átnyújtott egy szindarabot. A titkár dermedten nézett a hatalmas papírcsomóra:

— De kérem, miért hozta ezt hozzánk?
— Azért — felelte a csapozthaju fiatalember — hogy Önök ezt elhelyezzék.
— Mi nem foglalkozunk darabhelyezésekkel.
— Nem? Pedig én azt hittem, hogy a szinpadí szerzők egyesülete azért van, hogy szinpadot szeressen a daraboknak...

*

Brumzalát megkérdeik:
— Hogy vannak a kedves szülei Brumzala ur?
— Köszönöm kérdését, ugy élnek mind a galambok.
— Ötven éves házasság után még mindig szerelmesek?

Ki beszél szerelemről? A mamám már egészen síket és a papa is alig hall valamit.

*

Egy ujságíró panaszkodik a kollegáinak:
— A háziorvos megtiltotta a feleségemnek, hogy főzzön...
— Talán csak nem lett beteg a nagyságos aszszony?
— Dehogya. Én lettem beteg...

Naponta garantált friss
I-a TEAVAJ
és mindenféle tejtermékek kaphatók
Trišić Tódor
tejtermékek kereskedésében
Strossmajerova ul. 22. (Halpiao)

Használ, de jó állapotban levő
könyvkasszát
keresünk megvételre
Ajánlatok a nagyság és ár megjelölésével Schmolha hirdetőirodába Novisad, küldendők 'Könyvkassza' jellegre 244

Naponta friss
TEAVAJ
bel- és külföldi
SAJTK
TEHÉNTURÓ
kg 8 din.
tejfél és az összes tejtermékek legjutányosabban kaphatók
Gulyás tejesarnokban
Rudićeva ul. 3 — Trumbićeva ul. 7

Nagy
üzlethelyiség
Novisad szívében
azonnal átadó
Érteklődni 'MORE' ügynőknél Novisad, Hotel 'SLOBODA'. Ugyanott nagy választék háza ban, telkekben, szálló ban

Üzletemet áthelyezem
aug. 1-én a gimnáziummal szembe (régí ecetgyár), mely alkalomból az összes műszaki és vasárak, gépszijak, tömitések, gumiaruk, golyóscsapagyak, csövek, armaturák, fűrdőszobaberendezések, dóbsinek, permetezőcikkék, oxigen, gépolajak leszállított áron kaphatók
KEMENY GYULA
műszaki cég
Subotica. Telefon 29

LEA KOZMETIKA
Beograd, Knez Mihajlova 18 III. Telefon 45-46
kiközötti garancia mellett a legelhangyagóbb szépségárbakal és arciszatflanszogat. Biztos, eredményes kurik. Készít speciális szépségárbakal, a szépségárbakalról prospektust ingyen küld 11202

SOMBORBAN
a volt **MARCHAN-féle**
SÖRCSARNOK
május 1.-re bérbeadó
Bővebb felvilágosítás ugyanott

NYELVTANFOLYAMOK
A BERLITZ-ISKOLÁBAN
FRANCAIS, ENGLISH, ITALIANO, DEUTSCH
az illető országok tanítói által tanítva
Minden tanár kizárólag csak az
anyanyelvén tanít
Uj kurzusok e héten kezdődnek
Felvilágosítások és jelentkezések naponta délután 11-1-ig és délután 3-6-ig
ZELJEZNIKA ULICA 5. SUBOTICA

Csoda gyümölcsstermése lesz,
Ha „**MENDA**“ carbolineummal permetez!
A „**MENDA**“ permetlé biztosan elpusztítja a gyümölcsfák veszedelmes apró és nagy pajzstetveit, nemkülönben a fák törzsén és ágain telelő rovarkátrévoiket (pókhálós moly, levélsodrő-pillék és barkók, molybábok, téli araszlók, levéltetvek, stb. petéit).
Kapható használati utasítással
Kőrösi Géza cégnél, Subotica
Gyümölcsplac

Kozmetikai szalon
Tulajdonos: **Dr. VÉCSEI JENONÉ**
Különleges arc- és bőrápolás, az összes arc- és szépséghibák gyógyítása villany és kvarcfénykezelés, paraffin therapia
Subotica, Ciril i Metod trg 5. Tel. 539

KOMLÓ-
ZSINEG
gyári árban csak
WEITZENFELD és TARSA
cégnél, Subotica
Kérjen árajánlatot! — Telefon: 192

„LEA KOZMETIKA”
Beograd, Knez Mihajlova 18. III. spr.
Az ország egyetlen intézete, ahol minden szépséghiba ellen **speciális kozmetikumok** készülnek
A legelhangyagóbb szépségárbakal is garanciával kikézeljük.
Tanítványok részére állandó kurzus!

LEGHÜTÉS - JÉGGYÁRTÁS
minden szakértelem és vegyszer nélkül
BROWN-BOVERI HÜTŐ-AUTOMATÁVAL
szab. **A-S**
Egyszerű! Nincs kezelés! Veszélytelen! Nincs utántöltés!

ÜZEMBEN MEGTEKINTHETŐK:
Korhec Gyula, hentesüzem, Subotica
Nagy Sándor, jéggyár, Bačka-Topola
Czindel Lajos, jéggyár, Bajmok
Gerber Sördepot, Sombor
Közkórház, Osijek
Bretráger Jakab, hentes, Prigr. Sv. Ivan
Dornstädter Jakab, cukrász, Novi-Sad
A hűtőautomata mellett elsőrangú ammoniak-kompresz-szorokkal szolgálhatunk!
GELLÉRT IGNÁC ES TÁRSA R. T.
BUDAPEST, VI., Podmaniczky-u. 41 — Telefon: Aut. 212-91
WIEN — BRÜNN

A VAJDASÁGIAK
KEDVELT TALÁLKOZÓHELYE
BUDAPESTEN
A
KÖZPONTI SZÁLLODA
VII, Baross-tér 23
a Keleti pályaudvarnál
Teljesen ujonnan berendezett kényelmes családi ház
Központi fűtés, hideg-meleg víz, telefonos, rádiós szobák
Mérsékelt polgári árak
Vajdaságiaknak 20% engedmény

ELŐNYOMDÁT
legmodernebb stíli rajzokkal és kellekkel legolcsóbban szállít
LEOPOLD SAMJEL, SENTA
modern előnyomdaberendezési gyára
Relief-festőshöz való festékek, porok és kellekek kaphatók

LIFKA-MOZI

Még csak vasárnapig nagy UFA sláger

Kék egér

Szellemes ötletektől szívporkázó francia bohózat
Fanehot, a hírhedt Kék egér Jenny Jugo
A hölgyek barátja Albert Paulig
Az igazgató aspiráns Harry Halm
Az ál papa J. Falkenstein

HAROLD LLOYD

Az Isten szerelmére . . . !

Egy gyáva ifjú kalandjai 6 felvonásban

I. H. C.

Deering

Aratógépek
Fűkaszalók
Kukoricacütlető
Manilla

(kéveköttő)
Állandó raktár!
Kérjen ajánlatot
Barzel D. D.
I. H. C. DEERING-gyár
képviselője
Szubotica

FOGLALKOZÁS

Farrükamipulnást több-
ővi gyakorlattal, keresni
Farrükamipulnást több-
ővi gyakorlattal, keresni
Farrükamipulnást több-
ővi gyakorlattal, keresni

Intelligentes deutsches
Frau, mit schönen
Zeugnissen, sucht Stelle
zu Kinder zum sofortigen
Eintritte. Adresse in der
Administration. 2456

Kortézmunkás (budár) és
egy kifizetőleány azonnal
felvétetik. Balog Lina cég-
nél. 2454

Gyermektelen házaspár ta-
karításért lakást kap Eisler
Izsonán, Barátok temploma
során. 2458

Suche intelligentes, solides,
deutsch-serbisch sprechen-
des Kinderfräulein zu zwei
Buben im Alter von 6 und
7 Jahren. Offerte mit Ge-
haltansprüchen, Zeugnis-
abschriften und Fotografie
sind an Gustav Pavšić,
Vršac zu richten. 2464

Buchhalter sucht Stun-
denbeschäftigung in Buch-
haltungsarbeiten und Kor-
respondenz. Deutsch und
Serbokroatisch perfekt. Gef.
Anträge an Administration
des Blattes und »Gute Hil-
fe.« 2374

Kiagazdálknak és önálló
iparosoknak a szubotica
teleknyönyben felvett in-
gatlánaira kölcsönöket fo-
lyósítunk 4-8 éves lefize-
téssel Centralna Banka Su-
botica. 2465

Jó bizonyítványokkal ren-
delkező ügyes építőnőt fel-
vesz úr. Müller szanató-
rium Novi Vrbaszon. Nyel-
veket beszélő előnyben ré-
szesül. 2441

Gasdát keresek rogaticai
tanyánra. Ajánlatok bizo-
nyítványokkal Dr. Rózsa
Béla, Sombor címre külden-
dök. 2444

Szabóság nagy vagy
kismunkára ajánlok.
Cím: V. Subotica, III.,
Josiceva ul. 6. 2341

35-40.000 dinár kaucióval
rendelkező kereskedőt köz-
szükségleti cikkek árusító
fiókom vezetéséhez kere-
sek. Ajánlatokat »74« szám
alatt a Rádió Reklám Jugo-
slavia Subotica, továbbít.
2471

Üzemlakost keresek, aki-
nek stabilvizsgája van és
aki távollétemben az üzem-
ben helyettesít. Természet-
beni lakást és fűtést adok.
Ajánlatok a fizetési igények
és életkor megjelölésével
Erdélyi masiniszta Bela
Orkva, parna pilana címre
küldendők. 2470

Közvetítjük a legrövidebb
idő alatt az engedélyek
minden fajtáját, állampol-
gársági, itt-tartózkodási en-
gedélyt, (trafik, kávékime-
rés, lícno i mesne pravo
stb). Nemzetközi Iroda,
Subotica, Aleksandrova uli-
ca 9. 2349

Tüchtiger Verwalter von
Fach, für ein elektrisches
Leitungslager in Beograd,
der auch den Kundenbesuch
versehen soll und irgend-
welche Garantie leisten
kann, ferner ein jüngerer
Beamter mit Vorbildung und
Praxis, perfekt deutsch-ser-
bisch wird dringend ge-
sucht. Zweisprachige An-
gebote (Referenzen, An-
sprüche, etc.) unter »Ver-
lässlich« an die Novisader
Administration dieses Blat-
tes geboten. 2414

Kertek parkirozását, be-
rendezését, gyümölcsfák
metszését elvállalja, ví-
dékre is elmegy Schultz
Ferenc műkertész Palié,
Krnecz fűszerüzlet. 2340

Ügyvédjelölt, szorgalmas,
alapos gyakorlattal, meg-
bízható, azonnali belépés-
re állást keres ügyvédi
irodába. Vidékre is elmegy.
Cím a kiadóhivatalban.
2350

Rézművestanonc azonnal
felvétetik. Pénzes Aladár
rézműves Sombor, Djuro
Jakšića ulica 16. 2356

Kereskedősegédek a kéz-
mű-, rövid- és szövött-
áruszakmában nagy gyá-
korlattal, akik a cipő- és
kalapeladásban is járta-
sak, szerbül, németül és
magyarul beszélnek és
legkésőbb április 1-én be-
lelphetnek, küldjék sür-
dős ajánlataikat a követ-
kező címre: Braća Glu-
mac Zemun. 2366

Gazdasszonyi állást keresek
vidékre. Cím a kiadóban.
2390

Herczl Jenő
szubotica drogériája

értesíti a fogyasztókat és
vizsonteladókat, hogy

Molnár és Moser budapesti cég
világhírű

Eau de Cologne-Russe

jogoslávalt fűszerakatát
megszerezte és így mód-
jában áll ezt az egész
világon legjobbnak elis-
mert kölnivizet a buda-
pesti árakkal azonos áron
árusítani és szállítani.

Malomtulajdonosok figyelmébe

Szállítunk »Gebrüder Bühler A. G. Useld« svájci gyártású minden
modern malomgépet.

Vállalunk malomszerelést, rekonstrukciót, gépek diszterelést.
Készítünk saját műhelyünkben minden mintájú elektorot, csigákat,
szahusztorokat, köbörkolatokat, filtereket, stb.

Eppler és Mihók malomszerelők
Vel. Bečkerek, Bajzina ul. 22 2459

Figyelem!

Ismételten figyelmeztetjük
a t. fogyasztó közönséget,
hogy minden

IDOL CIPŐKRÉM
dobozban van egy betű.

Ha a betűkből az

IDOLKREM

szót összeállítja, vagy

120 drb vegyes betűt beküld
kap ezért jutalmul
egy szép órát

Prva Jugoslavenska Kemična Fabrika d. d.
Novisad 1790

Fiatl erős vaskereskedő-
segéd felvétetik. Kemény
Gyula műszaki kereske-
dőnél. Subotican. 2382

Képviselőket keresek né-
metországi kis, olesó és jó
fertőtlenítők eladására.
Ajánlatok D. Poparić Split,
Marmontova 3 címre küld-
endők. 2385

VÉTEL-ELADÁS

Eladó Sentán 30 év óta
fennálló, jóforgalmu timár-
tesel házzal és felszerel-
éssel együtt a beltér köze-
lében. Cím: Molnár könyv-
kereskedés, Senta. 2437

Esztergapad 3750 mm
csucstávolságu, 85 kg ame-
rikánier kőszőrülékészülék,
lineta siktársa, kitűnő kar-
ban 20.000 dinárért eladó.
Bálicz József, Stanišić.
2432

Használt fűszer- és rövid-
áru üzletberendezést ke-
resek megvételre. Cím: Hel-
ler Ferencné, Bácska Topo-
la. 2435

Kézmunka-előnyomda, jól
bevezetve, eladó. Szükséges
tőke 20.000 dinár. Csak ko-
moly reflektánsok adják le
címüket »Biztos megélhe-
tés« jellegre a kiadóba.
2431

VÁROSI MOZI

Csütörtök-vasárnap

Film-ujság! Film-ujság!

San Francisco lángokban

Pazar kiállítású dráma az 1906 évi földtengés
idejéből. Főszereplők

Warner Oland, Dolores Costello,
Anna May Wong

Chaplin kedvence

Főszereplő: Charlie Chaplin

75 lánca elsőrendű szántó
föld gazdasági gépekkel el-
adó. Cím a kiadóban.
2457

Drothkerítések legjobb mi-
nőségben Kovácsnál, Su-
botica, Lifka-mozi épület.
2434

Eladó föld, 2 lánca, közvet-
len a város alatt a köveset
melletti kvadráthban, gyár-
telepnek is alkalmas. Cím
Molnár könyvkereskedés,
Senta. 2393

Ház eladó. A város legszebb
részén, új modern épület.
Cím a kiadóban. 2428

ÖBOR

65 hektoliter elsőrendű kö-
vidinka, elköltözés miatt
eladó. Szkanovszki György
Kraljev-Breg, Lastović-telep.
2064

MÁV-kaszán 7 HP, 7 légtörős
fogaskerekes magánjáró jó
állapotban eladó. Simon
Jaki, Pribičevićeva, 426.
szám. Bačka. 2469

Grazoien 35 lemezzel, he-
gedű tokkal, jutányosan el-
adó. Lichtneckert Jánosnál
Bajmokon. 2430

Eladó nagyobb mennyiségű
nemes gyümölcsfa bábó
Tallian Tibor máriatelepi
gyümölcsfa-iskolájában No-
va Kanjiza, Banat. Kívá-
natra árjegyzéket díjmen-
tesen küld. Nagymihály
Antal faiskola-kezelő.
2394

Komlóval beültetett villa-
telek Palicson eladó, eset-
leg bérbeadó. Földes ru-
háüzlet. 2065

Magyarországból hozott,
fajtiszta, nemes gyümölcs-
fák, 3-4 évesek, kaphatók
Ruttkaynál, Szegedi Sző-
lők. Lelenczház mögött.
2099

Mozi Bezdánban teljes
felszereléssel eladó. Bö-
vebbet Eberling vendéglő-
ben Bezdán. 2355

Eladó 3¼ hold bevett
szántóföld az országnál
az apatini hidon túl. Bö-
vebbet Sombor, Birčanin
(Kalap) ucca 52. 2357

Tanya 6 hold szántóval, 1
hold szőlővel és 13 hold
legelővel szabadkézből el-
adó. Brunner Ferenc No-
vibecsej. 2363

27 lánca prima föld, szép
tanyával Adán az orom-
parton eladó. — Bővebbet
Központi Kávéház, Ada.
2392

Fehér bab

kapható
Guttman
Senec ul. 17

Kölcsönöket

váltóra, amortizációs,
bek belezési és épi-
tési kölcsönöket leg-
előnyösebben közvetít

Dr. Stj. Deželić

intézet
Zagreb, Prilaz 23

Ford-személyautó, újabb tí-
pusu, olcsón eladó. Vincer
József, Stara Kanjiza.

Eladó egy üvegezett gyisz-
kocsi és egyéb temetkezési
felszerelések. Budanović Je-
nő, Bajmok. 2386

50 hl. kolebiat fehér és
sillerbor eladó. — Csajkás
György, Kralja Tomislava
trg 6. 2197

4 HP. Waterloo-léle ben-
zinmotor eladó. Megte-
kinthető üzemben Prera-
dovićeva ul. 11. sz. alatt.

KÖLÖNFÉLE

Görög, Törökországba és
Bulgáriába utazom április
elején. Informatív jellegű
kereskedelmi megbízásokat
(árcikkek elhelyezése stb.)
vállalok. Leveleket 115 sz.
alatt a Rádió Reklám Jugo-
slavia továbbít.

Különbejártn, elegáns uc-
cai parkettás burtozott
szoba április elsejére ki-
adó. Bővebbet Ivan Antu-
novics ulica 3. földsz.

Hassonbörbe kiadó több
évre Subotican a beltérén a
Džaisali-féle vendéglő, nagy
étel és italfogyasztó, mely
egész éjjel nyitva. Érdek-
lődni: Zsani Istvánéknál,
Subotica, ugyanott. 2388

Pékiség, 24 éve fennáll, á-
prilis 1-re felszereléssel
együtt kiadó. Senta, Beo-
gradska ulica 36. 2436

Pinkovics József központ-
i irodája, Jelasićeva ulica 4.
Telefon 541. Két üléshelyi-
ség május 1-re kiadó.

Ujonek! Szakavatott egy-
nek pontos felvilágosításo-
kat adnak katonai termé-
szeti, különösen sorozási,
szolgálati idő meghatározá-
sára és jogos esetekben a
szolgálatok megrövidítésére
vonatkozó ügyekben. Nem-
zetközi Iroda, Subotica,
Aleksandrova ulica 9.

Mielőtt cipőt vesz, Danica

tekintse meg a

cipőüzlet kirakatait. Meg fog győződni, hogy a „Danica”-
cipő a legelegánsabb, a legtartósabb és azért a
Danica-cipő olcsó. Tavasz újdonságok már kaphatók
Subotica, Aleksandrova ulica 7. sz.